

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZERDA február 24.

54. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lebach-palota)

Briand diadala

A francia szenátus pénzügyi bizottsága megszavazta Doumer pénzügyminiszter javaslatait és ezzel lehetővé vált a szanalási probléma megoldása a kormányzat baloldali irányzatának csorbája nélkül. Briand nagy tekintélye átsegítette kormányának hajóját—azokon a zátonyokon, amelyeken Herriot és Painlevé programja hajótörést szenvedett. A francia nép levonta a baloldali blokk által képviselt békés politika legfájdalmasabb konzekvenciáját és vállalta azokat az anyagi áldozatokat, amelyeket az intranzigens nacionalizmus át akart hárítani a legyőzött német népre, tekintet nélkül annak teherbíró képességére.

Ötmilliárd frankkal több adót fognak fizetni a franciák, hogy államháztartásuk egyensúlyát háborús rendszabályok mellőzésével biztosíthassák. Nem könnyen született meg ez az elhatározás, hiszen a tőke és a nehézipar, amely nagyrészt a nemzeti blokk oldalán sorakozik fel, mindent elkövetett, hogy a pénzügyi javaslatokat elgáncsolja, sőt magában a baloldali kartellben is súlyos nehézségeket gördítettek a szanalási terv megvalósítása elé. A szocialisták radikálisabb pénzügyi reformokat követeltek, világnézetükhöz híven tiltakoztak a szegényebb osztályokat aránytalanul megterhelő fogyasztási adók fokozása ellen és a szükséges állami jövedelemtöbblet forrásául a vagyonszállítást jelölték meg. A vagyonszállítást azonban a polgárság természetesen perhorreszkálja és általában a baloldali mentalitás sem hódol be egykönnyen a kincstárj szempontoknak. Briand minden kormányzati és parlamentáris művészetét harcra vitte, hogy a legkülönbözőbb érdekek összeegyeztetésével és az aggodalmak eloszlátásával a pénzügyi javaslatokat a többség számára elfogadhatóvá tegye.

Millerand és Poincaré a németekkel szemben kiméretlen és a behajthatóság határain túlságzott követeléseikkel, amelyeket a legszigorubb büntető szankciókkal hástyáztak körül, nem tudták kiszabadítani Franciaországot a háború következményeinek szorításából. A baloldali blokk a francia nép kiábrándulása folytán került uralomra, azzal a történelmi misszióval, hogy a külpolitikai atmoszférát megnyihitse és megvesse alapját nemcsak a francia, hanem az európai konszolidációnak.

Herriot és Painlevé a maguk lelkesült humanizmusával szárnyaló lendületet vettek a baloldali

ideológiába, amelynek nemesfémét azonban Briand gyakorlati-ságával kellett vegyíteni, hogy az élet próbáját kiállhassa. Briand volt az, aki a békülékenység szellemét Locarnóban európai orientációvá intézményesítette és az ő presztízse volt az az *ultima ratio*, amellyel a baloldali blokk a pénzügyi javaslatok szirtjei kö-

zül szerencsésen kivezethetett.

Az a nagy siker, amelyet Briand a szanalási mű alapkötetével aratott, kinő a francia belpolitika keretei közül és európai méreteket ölt annak példázásával, hogy a múlt romjait csak az áldozni is tudó pacifista demokrácia használhatja fel a jövő építőköveül. A jóvátétel terhét mindenkinek

viselnie kell, aki részt vett a pusztításban. Ennek az elvnek merev tagadása újabb katasztrófát zúdíthat a világra. Ezt a cölts pedig csak a reakció tűzheti ki, amelyről — mintegy a francia események visszhangjául — épen most mondotta a német birodalmi gyűlés elnöke, hogy csak lábujjhegyen szabad járnia.

Nincsics váratlanul Rómába utazott

Adriai garanciapaktumról és a magyar kérdéstről fog tárgyalni Mussolinival — A frankhamisítás megrendítette Olaszország bizalmát Magyarország iránt

Beogradból jelentik: Politikai körökben nagy szenzációt keltett, hogy

Nincsics külügyminiszter kedde este váratlanul Rómába utazott. A külügyminiszter a népszövetségi ülés előtt tanácskoznai altar Mussolinival, majd Párisba utazik és onnan megy Genfbe.

Nincsics elutazásával kapcsolatban megindultak a kombinációk, amelyek között a legfigyelemreméltóbb az, hogy

Nincsics az adriai garanciapaktumról fog tárgyalni Mussolinival.

A paktum szerint a két ország kölcsönösen biztosítaná a határait.

Egy másik verzió szerint a magyar kérdés is szóba kerül Nincsics és Mussolini tanácskozásán. A frankhamisítási ügy ugyanis megrendítette Olaszország szimpátiáját magyarország iránt és Nincsics azt szeretné, ha Mussolini a pénzügyi ellen-

örzés kérdésében Magyarország ellen foglalna állást.

Nincsics elutazásáról a következő kommunikét adták ki:

Az európai helyzet Locarnó után véleménycserét tett szükségessé, ezért Nincsics külügyminiszter ma Rómába utazott, hogy Mussolinival tanácskozzék.

A külügyminisztert elkísérték utjára Buksevic kabinetfőnök és Antics, a külügyminiszteriumi kis-entantostály főnöke.

Ujabb iskolai rendszabály az olaszországi szlávok ellen

Az isztriai szláv tanulóknak évenként kétszer kell vizsgáznai

Triesztből jelentik: Az isztriai szláv lakosságot nagy izgalomban tartják az olasz kormány újabb rendeletei, amelyek az olaszországi szláv kisebbségekre igen sérelmes rendelkezéseket tartalmaznak. Nemrégiben a hatóságok olyan rendeletet adtak ki, amely lehetővé teszi, hogy minden olaszországi szlávot megfosszanak állampolgárságától, majd néhány nap előtt

megszüntették azt az egyetlen

kedvezményt, hogy a szláv tanulók hetenként három órán anyanyelvükön tanuljanak.

A legújabb rendelet, amelyet a trieszti tartományi kormányzóság adott ki, mindezeknél a rendelkezéseknél szigorubb és igazságtalanabb.

A kormányzóság elrendelte, hogy minden szláv anyanyelvű tanuló minden évben az iskolaév elején, valahányszor magasabb osztályba iratkozik be,

tartozik olasz nyelven félévi vizsgát tenni.

Ez a rendelkezés azt jelenti, hogy a szláv kisebbséghez tartozó tanulóknak minden évben kétszer kell vizsgáznai, először a tanév elején és másodsor a tanév végén.

A rendelet, amelynek egyedüli célja az olaszországi szlávok üldözése, rendkívüli elkeseredést keltett az isztriai szláv kisebbség körében.

Éjfélíg tartott a frankbizottság utolsó ülése

A többségi jelentés mentesíti a Bethlen-kormányt a felelősség alól A kisebbség a politikai konzekvenciák teljes levonását követeli

Budapestről jelentik: A parlamenti vizsgáló-bizottság kedden délután öt órától éjfélíg tartotta záróülését, amelyen a többség — mint előrelátható volt — elfogadta Rubinek István előadó előterjesztését. Politikai körökben elterjedt hírek szerint

a többségi jelentés megállapítja, hogy a kormányt a frankügyből kifolyólag nem terheli felelősség és indítványozza, hogy a nemzetgyűlés térjen az ügy fölért napirendre.

A kisebbségi jelentés, amelyet

Vázsonyi Vilmos fog előterjeszteni, ezzel szemben homlokegyenest ellenkező megállapításra jut és indítványozza, hogy

a parlamenti bizottság által folytatott vizsgálat alapján a nemzetgyűlés mondja ki a kormány felelősségét a konzekvenciák teljes levonása mellett.

Farkas Tibor és Rassay Károly külön véleményt csatolnak a kisebbségi jelentéshez. Farkas Tibor csatlakozik a kisebbségi véleményhez, de megállapítani ki-

vánja, hogy

a parlamenti vizsgálóbizottságban nem volt meg a lehetőség a bizonyítási anyag hiánytalan feltárására.

Rassay Károly szintén kimondatni kívánja a kormány politikai felelősségét, azzal a klauzulával azonban, hogy

a kormány a frankhamisításban büntetőjogilag sem aktív, sem passzív szerepet nem játszott. A parlament szerdai ülését az egész közvélemény a végsőhig fokozódott izgalommal várja.

Porrá égett egy amerikai üdülőház

Hét halott, huszonhat sebesült

Newyorkból jelentik: A Newyork közelében lévő Hurleyville melletti Spender-féle háromemeletes, teljesen modern téli üdülőház kigyulladt és egy óra alatt teljesen leégett. Hét ember meghalt, huszonhat megsebesült, ezek között többen súlyosan. Az éjjeli álmát alvó negyven vendég közül sok az ablakon át ugrott ki és eközben sebesült meg. A sebesülteket szánkón szállították a hat mértföldnyire fekvő kórházba, minthogy az utak a nagy hóban a betegszállító kocsik számára nem voltak járhatók.

Választási harc

a szentai katolikus hitközségben Minden plébánia területén külön hitközséget választanak

Szentáról jelentik: A szentai katolikus hitközségi választásokat március 25-ére tűzte ki Budanovics Lajos apostoli adminisztrátor. Az adminisztrátor rendelete értelmében az eddigi együttes egyházközség helyett ezenül az öt szentai plébánia területi hatásköre szerint öt külön egyházközséget kell alakítani és a márciusi választáson öt hitközségi előjáróságot választanak a szentai katolikusok. Az öt egyházközség gazdasági ügyét a hitközségi előjáróságok három-három delegátusából alakult központi tanács fogja végezni.

A legutóbbi egyházközségi közgyűlésen huszontagú bizottságot küldtek ki a választások előkészítésére, ezt a határozatot azonban Rudics Ignác és társai megfellebbezték. A fellebbezést aláírta valamennyi szentai plébános Gózon István fészfárosi lelkész kivételével. Budanovics Lajos adminisztrátor helyt adott a fellebbezésnek és a huszontagú választó bizottság helyett a plébánosokból és két-két hitközségi előjáróból álló tizenöt tagú bizottságot

nevezett ki a választás előkészítésére.

Az adminisztratura döntését a szentai katolikusok egy része sérelmesnek tartja és ez az ellenzéki csoport erősen készülődik, hogy a Rudics Ignác vezette alatt álló »hivatalos« pártot az egyházközségi előjáróságokból kibuk-tassa.

Beavatott körök úgy tudják, hogy az ellenzék a választás előtt még egy kísér-

letet tesz a meggyezésre: a hitközség egyik vezető tagja memorandumot terjeszt Budanovics adminisztrátor elé és kéri az adminisztrátort, hogy a többségben levő ellenzéki párt kívánságait méltányolja és olyan bizottságra bizza a hivatalos lista összeállítását, amely a többség bizalmát élvez. Ebben az esetben egyhanguan választanák meg az új hitközségi előjáróságokat.

Működnek a terrorfiúk Görögországban

A diktátor nyilatkozata a görögországi szerb kisebbségek helyzetéről

Athénből jelentik: A letartóztatott politikusok és katonatisztek ügyében a nyomozást néhány napon belül befejezik. Az őrizetben levő tisztek közül többen beismerték, hogy résztvettek az összeesküvés előkészítésében, a politikusok azonban valamennyien tagadják, hogy bármilyen összeesküvésben részt vettek volna.

A lapjelentések szerint a kormány a nyomozás eredményeivel meg van elégedve, mert a tisztek vallomásai világosságot derítettek az egész összeesküvésre.

Hétlőn újabb letartóztatások történtek. Letartóztatták öt magasrangú katonatisztet, akik az athéni helyőrségben akartak lázadást szítani és még egy embert, akinek nevét a nyomozó hatóságok szigorúan titkolják. Ez a titkoszatos egyén vasárnap éjszaka érkezett Athénbe Jugoszláviából és a csendőrség azzal gyanúsítja, hogy Jugoszláviában együtt volt Plasztrasz tábornokkal, majd Plasztrasz utasítására utazott vissza Athénbe. A letartóztatott egyént Ginosz osztályfőnök hallgatta ki. A kihallgatás egész éjjel tartott és hír szerint a hatóságoknak sikerült pontos adatokat szerezniük Plasztrasz terveiről. Athénben és más városokban a diktátor támogatásával terrorcsapatok alakultak, amelyek a liberális gondolkodású polgárokat azon a címen, hogy »összeesküvés-gyanúsak«, üldözik és börtönbe viszik.

Míg Athénben tovább folyik a nyomozás, Pangalosz tábornok Szalonikibe utazott, ahol ünnepléses fogadtatásban

részesítették. A diktátor a »Seraksz« nevű hajón érkezett Szalonikibe és a hajóhídon Panajotopolosz, Makedónia kormányzója fogadta. Pangalosz a kikötő új építkezéseit tekintette meg és ez alkalommal többen tartottak hozzá üdvözlő beszédek. A szónokok a diktátort szerényen az újjászülött Görögország apjának nevezték s Pangalosz meg volt elégedve ezzel a névvel.

Pangalosz az üdvözlő beszédek után tanácskozást folytatott Panajotopolosz kormányzóval és a helyőrség tisztjeivel. A tanácskozás eredményéről nem adtak ki jelentést, kiszivárgott hírek szerint azonban Pangalosz utja nem járt eredménnyel, a diktátor nem számíthat a szalonikii helyőrség föltétlen támogatására, mert a tisztikar előgedősen az ottani tisztek tömeges letartóztatása miatt.

Pangalosz Szalonikiben több újságitól nyilatkozott. Kijelentette többek közt, hogy nagy barátja a szerbeknek, akikkel harcolt a szalonikii fronton, még mint a görög vezérkar főnöke sok engedményt adott a jugoszláv kereskedőknek a szalonikii zónában. Annak a reményének adott kifejezést, hogy a meggyezés Görögország és az S. H. S. királyság között rövidesen létrejön. Kijelentette végül, hogy a szerb kisebbségnek a görög Macedóniában ugyanaz a helyzetük, mint a görögöknek Dél-Szerbiában, egyébként, hogy az egyenlenséget ebben a tekintetben is kiküszöböljék, a belügyminisztériumban külön bizottságot létesített a kisebbségekről szóló konvenciók kidolgozására.

Négy évre ítelték

a leghíresebb német spirítiszta médiumot

Berlinből jelentik: Német spirítiszta körökben esztendő óta becsülték és tisztelték Kurt Wolff kartografust. Ez a negyvenéves férfit több szeánszon vett részt és a spirítiszták állítása szerint az ő segítségével mindig megjelennek a hívott szellemek. Leghíresebb esete volt, amikor két évvel ezelőtt Hamburgban harminckét professzor jelenlétében materializálta a szellemeket.

A spirítiszták feltétlen hódolattal hajoltak meg előtte. A múlt év november 16-án Neuköllnben szintén nagy és ünnepléses szeánszt rendeztek, ahol, amikor az elnök befejezte bevezető beszédét, Kurt Wolff halkan csak emnyit mondott:

— Kérem a magnetikum forrását.

Dr. Hans Koch erre a közönséghöz fordult s megmagyarázta, mit kell ezen érteni:

— Hogy a médium megfelelő transzpasshessen, szükséges, hogy kellő magnetikum jusson a szervezetébe. Ezt a magnetikumot legnagyobb mértékben fiatal leányok árasztják ki magukból. Éppen ezért felszólítottam a jelenlevő 16—20 év közötti leányokat, szíveskedjenek idejönni az emekényre, hogy Kurt Wolff kiválasztassa közülük azt, akiben a legerősebb magnetikumot sejtik.

Néhány perc múlva nyolc leány állott sorba az emekényen. Kurt Wolff egyenként végignastrálta őket és végül a 78 esztendő Anna Drühlberget, egy neuköllni kereskedő leányát választotta ki.

A következő pillanatban elsötétült a terem s halálos csend borult a teremre, majd hirtelen tompított dulakodás zaja hallatszott. Hogy-hogy nem, valamilyen vigyázatlanság következtében a villamoslámpák legyulladtak és akkor a közönség elszörnyűködve látta, hogy Kurt Wolff dulakodik az arálánnyal.

A férfiak felháborodva ugráltak fel s rá akartak rohanni Kurt Wolffra. Ez azonban egy mellékhelyiségbe menekült, ahonnan a rendőrök szedték elő.

A neuköllni esküdttörzs, amely most tárgyalja a spirítiszta-botrányt, négyévi fegyházra ítélte Wolffot.

Az oroszán

Ira: Nagy Lajos

Afrikában történt ez a szörnyűség, már legalább is a szörnyűségese része. Mert van e történetnek egy szörnyűségese és egy kevésbé szörnyűségese, mondhatnám kedélyese része; ez a kedélyese rész meg persze, hogy itt zajlott le. De kezdem nyugyárt Afrikával.

Egy néger faluban sétáltam; afféle sátorfalu volt, mindössze egy ucca az egész. A sátrak előtt néger asszonyok üldögéltek és pletykáltak más néger asszonyokról, körülöttük kis néger csemeték játszadoztak. Mondanom sem kell talán, hogy a sátrak körül pálmafák magasodtak az ég felé, óriási zöld levelekkel. Az óriási zöld levelek csak azért nem adtak hűs árnyat, mert a hőség már elmult, a nap lebukóban volt.

Egyedül sétáltam a széles uccán, a néger asszonyok ügyet sem vetettek rám. Sétáltam, ballagattam, éppen azon tűnődtem, hogy az a Fehér már megint a sátorfaluból, már messze elhagyta a falut. Előbb egy ritkás cserjéhez, majd egy kis erdőhöz érkeztem. Ekkor látam meg, kis kanyarodó után egyenes útra jutva, a szép és imádott nőt, akit rögtön fölismertem így messziről is, aki még

csak két héttel ezelőtt is úgy, hat óra tájban naponta elsétált a törzskávéházam előtt, persze otthon. Most itt sétált, előttem mintegy száz lépésnyire, andalogva, az afrikai kis erdőben. Kalapiját a kezében tartotta, napernyőt is vitt, retikült is, fehér ruha volt rajta.

Heteken keresztül láttam őt naponta. Amikor először láttam, ugyebár ezt így mondják: a szívem nagyot dobbant és már halálosan szerelmes voltam belé. Egy pillanat alatt kitűztem a célt: meg kell vele ismerkednem. De hát hogyan? Azt sem tudom, kicsoda ő, közös ismerősünk pedig nincs, a komplikációknak nem vagyok barátja, holmi messziről követés, egész a kapuig, ház mestertől megtudni nevet, némi információt stb. stb. Eh ez ostoba komédia, szerintem. Megvártam tehát egyszer az uton sétálva, amint megpillantottam, hozzá léptem és megszólítottam. Körülbelül így: köszöntem neki s ezt mondtam, Szeghegyi András vagyok, ismert író, maga nagyon megtetszett nekem... Emnyit tudtam mondani. Bizonyos, hogy ezt akartam mondani, maga nagyon megtetszett nekem, szeretném ha ismeretséget kötünék. A mondatot be sem fejezhettem, mert ő, aki meglepetve megállt, hirtelen elpirult, szörnyű haragos pillantást dobott keresztül, azt sziszegte: takarodjék! — s ezzel tovább sietett.

Mi ez? — csodálkoztam. Hallatlan illetlenség! — méltatlankod-

tam. Egyszerre eszembe jutott, hogy ez a »galamb menekülése az ölyv előle, amint a költő oly megható naivsággal mondja. Ő, ő a galamb és én az ölyv! Tekintétnak villama átjárta a szívem! Ő, hisz' ez szinte tragédia. Vagy legalább is kudarc. Ha jól tudom, ily cím alatt szokták elkönyvelni, mindenestre besétáltam a kávéházi terraszra, törzshelyemre telepedtem s egy kicsit bosszankodtam, »hogy majd jössz te még az én uccámra, erőnyes angyal, avagy: szép és imádott hölgy!«

És most ott sétált előttem ő, az afrikai erdőben, fehér ruhában, andalogva, a kezében napernyő és retikül, no és kezében a kalapja. — Így jobban érvényesült bubifrizurája. Lassan, andalogva sétált, én gyorsabb tempót vettem, hogy utolérjem s tüntetően csiessék melléte, anélkül, hogy rá is néznék. Arról, hogy megszólítsam, természetesen szó sem lehetett, megszólítani őt — soha, ebben az életben nem! Hába, marslakó vagyok e földön, a többi ember közt, de azért itt-ott fölismerem körmonfont szokásaikat és igenis alkalmazkodom hozzájuk. Ja, nem lehet harcba szállani az egész világgal, az élet kompromisszumokat kíván. Sőt, hogy úgy mondjam: realpolitikát.

Hamarosan utolértem a szép és imádott nőt, már majdnem el is hagytam, amikor hirtelen megáll-

tam. Meg kellett állnom, mert a lombotát átütő keskeny résen keresztül észrevettem, hogy az utunkat keresztező gyalogösvényen, mintegy husz lépésnyire előttünk, éppen egy óriási oroszán commog. Ha meg nem állok, hát pont a két ut keresztezésénél találkozunk s akkor kettünk közül az egyiknek vége van. És tehát megálltam, de a szép és imádott nő a napernyőjével, retiküljével és kezében a kalapjával, fehér ruhájában, gyanútlanul andalogott tovább. Bizonyos volt, hogy ebből baj lesz. Ő nem vette észre az oroszánt — én meg nem szólhattam. Mert szerencsétlenségünkre megint sehol a közelben nem volt egy közös ismerősünk, aki bemutatott volna neki s így idegenül szólnom hozzá bizonyára súlyos illetlenség, sőt a multkorigi eszt után most már valóságos botrány lett volna. Az imádott szép nő andalogott, a retentő oroszán egymagott, pont a két ut keresztezésénél találkoztak. A retentő oroszán egyet ordított és... bumszt! nem is merem tovább részletezni ezt a dolgot.

No lám, no lám, pedig hát én még idejében szólhattam volna. De mit csináljak, ha egyszer nem illet. Ezzel a történetnek vége is van. És addig, amíg meg nem támadnak miatta s nagyon sarokba nem szorítanak, addig ragaszkodnak hozzá, hogy úgy történt, ahogy elmondtam.

KISEBBSÉGI ÉLET

Kolozsváron érte a leg súlyosabb vereség a liberális-magyar párti listát, pedig ott vártak elsősorban döntő győzelmet a magyar párt vezetői. A váratlan és meglepő kudarcról a Keleti Újság a következőket írja: Testvérháborúra vezényelték a magyar kulturájú tömegeket: szembeállították a magyarságot vallása, esztábhelyzete, sőt szimpátiái szerint is, amelyeket egyik vagy másik román párt irányában érez. Hangsúlyozták és megismélték: egy ország nem igényelheti magának népi organizációk hatáskörét és nem szólhat bele abba, hogy milyen magatartást akar követni a tömeg. Függetlensége kötelezi azonban annak ellenőrzésére, hogy a tömegszókratát a vezetők miként konzultálták. Legelsősorban azt kell tehát megállapítanunk, hogy az a kudarc, amely a magyar pártot Kolozsváron és más helyeken is érte, a tömegek illúziójának kifejezése a mód ellen, ahogyan sorsdöntő elhatározásokat megkérdezése nélkül és hozzájárulásának kikérése nélkül hozott néhány jóliszemű, de a népkisebbségi élet lelki törvényszerűségeit még mindig félreismerő vezetőimber... Akik nem rájogtak a liberális párttal kötött paktuméri, most ujjongva mondhatják: igazuk volt. Ebben az ujjongásban semmi okunk sincs részvenni. Tény, hogy a magyar közvélemény túlnyomó része a szigorú realpolitika parancsai szerint orientálódott az utóbbi években. Azok a szimpátiák, amelyeket Gyulafehérvár iránt érez, nem tudták benne csökkenteni a gyakorlati garanciák vágyát. A magyarság általános kívánsága, hogy a népkisebbségi jogok pragmatikáját kövesse végre egy nagyon is józan, nagyon is aprólékos szerződés, amely a reális élet összes területeit felöleli s szabályozza minden kérdésben a jogok minimumát és kötelezettségek maximumát, mert a népkisebbségi joghelyzet bizonytalansága megállítja a gazdasági és kulturális lendületet.

Nagyváradon szintén elbukott a liberális-magyar párti lista nagy megrökönyödésére a magyarság helyi vezetőinek, akik biztosra vették a győzelmet. A paktumos lista bukását kommentálván a Nagyvárad Napló ezeket írja: A magyar párt helyzetét és szerepét nagyon élesen megvilágította ez a választás. Mi évek óta hangoztatjuk, hogy a párt ideiglenes vezetősége mögött nem állnak tömegek. A múlt érdemeire hivatkozó férfiak nem keresték és nem találták meg a kapcsolatot azokkal a rétegekkel, amelyekből ennek a városnak a többsége kialakul. Eppen ezért hizalmatlanság fogadta ezeknek a rétegeknek a részéről a magyar párt minden megindulását... A cikk ezután erre az eredményre jut: Mi kinőttünk abból a korból, amikor járószalagon lehetne vezetni bennünket és mi nem támoogatjuk az erőszakot, nem szentesítjük a törvényteleniséget, nem nyújtunk segédkezet a korrupcióhoz. Itt jutottunk el oda, amit mi ismét évek óta hangoztatunk, hogy politikát nép nélkül nem lehet kisebbségi politikáncapteny ctoa lehet többé csinálni. Különösen nem lehet kisebbségi politikát csinálni, mert a kisebbségek helyzetét nem paktumok fogják megoldani és megjavítani, hanem egy becsületos, demokráikus politikai berendezkedés.

Aradon a magyarság megtette kötelességét és győzelemre vitte a paktumos ligát. Az aradi választás eredményéről **Barabás Béla** a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott. A magyarság — mondotta — megmutatta erejét és fegyelmözetséget. Kijordult most, amit mi mindig mondtunk, hogy itt a magyarság döntően nagy fölényben van és hogy megállta helyét, ha a magyarságot kell védeni. Az aradi győze-

lent annál nagyobb jelentőségű, mert ennek a sikernek rövidesen mutatkoznak majd a gyakorlati eredményei is. Mi most, hogy győzelmet arattunk, nem akarjuk követelésekkel érvényesíteni jogainkat, de elvárjuk a kormánytól és a hatóságoktól, hogy maguktól tessék meg körteléseiket és respektiliák magyar céljainkat, mert ezen a választáson élénken dokumentálódott Arad magyar jellege. Arad polgármestere **Georgescu** is elismerő szavakkal emlékezett meg a magyarság magatar-

tásáról: A magyar őszinteség megnyilatkozását látom abban, ahogyan az aradi magyarság mindvégig kitartott a paktum mellett. Az a meggyőződés, hogy a magyarság átlátta a pillanat fontosságát, amely döntő jelentőségű saját sorsában és respéktiliális összertartással, becsületesen megállotta helyét. El kell ismerni hogy ez a magatartás csak előnyös lehet a magyarságra amely most olyan impozánsan mutat meg fegyelmözetséget, egységét és politikai erettségét.

Nincsics lesz az elnöke a Népszövetség új ülésszakának

A genfi ülés előtt Párisba utazik a külügyminiszter

Párisból jelentik: Elterjedt hírek szerint a Népszövetség március 8-ikán kezdődő ülésszakára **Nincsics** Momesiló-t, az SHS királyság külügyminiszterét kandidálják elnöknek.

A párisi hírt valószínűsíteni látszik az, hogy politikai körökben híre terjedt, hogy **Nincsics** még a hét folyamán Párisba utazik, ahol **Briand** miniszterelnökkel tárgyal.

Nincsics Párisból aligha tér vissza a népszövetségi ülésszak befejezése előtt Beogradba, hanem Párisból közvetlenül utazik Genfibe.

Nincsics megbízása az első eset volna, hogy a kisantant egyik államának külügyminisztere elnököl a Népszövetség teljes ülésén. Az eddigi ülésszakokban ugy **Nincsics**, mint **Benes** csak egyes bizottságoknak voltak az elnökei.

Hatévi börtön helyett — felmentés

A beográdi felebbviteli bíróság elvi jelentőségű ítélete a kommunista izgatással vádolt újságíró bünpörében

Beogradból jelentik: Érdekes és feltűnő ítéletet hozott a beográdi felebbviteli bíróság. **Misics** Vlada újságíró, akit **Pijade** Mojszivel együtt tartóztattak le, a törvényszék a múlt évben kommunista izgatás miatt hat évi börtönre ítélte. **Misics** az ítéletet megfellebbezte és a felebbviteli bíróság kedden felmentette az újságíró

és elrendelte szabadlábra helyezését.

A beográdi jogászörökben a felebbviteli bíróság ítélete nagy meglepetést keltett és általános az a vélemény, hogy a bíróság ítélete elvi jelentőségű, melynek alapján a tizenkét évi börtönre ítélte **Pijade** Mojszic újságíró és a hat évre ítélte **Osipovic** kérhetik ügyük ujrafelvételét.

A bunyevác-sokác-párt beolvad a Radics-pártba

Létrejött a végleges megegyezés a két párt között A megerősödött Radics-pártot újjászervezik — **Dr. Ivkovic-Ivandékics Imre** a községi választások kiírását sürgeti

A bunyevác-sokác-párt tudvalevőleg már a **Pašić**—**Radics** kormány megalakulása óta folytat tárgyalásokat a **Radics**-párttal, amelylyel a párt együttműködésének útját egyengette. Legutóbb a **Radics**-párt szuboticeai népgyűlése alkalmával terelődtek határozottabb mederbe ezek a tárgyalások, amelyek azóta szakadatlanul folytak és most teljes megegyezésre vezettek.

A megegyezés perpektuálása céljából **dr. Ivkovic-Ivandékics Imre** volt főispán-polgármester, a szuboticeai bunyevác-sokác-párt elnöke, a párt két másik vezetőjével néhány napot Beogradban töltött, ahol behatoló tanácskozást folytattak **Radics István** közoktatásügyi miniszterrel. E tanácskozások alapján létrejött a végleges megegyezés a két párt között és még csak néhány lényegtelen formalitás van hátra, amelyek után nyilvánosságra hozzák és keresztülviszik a megegyezésben lefektetett megállapodásokat.

A megegyezésre nézve kérdést intéztünk a tárgyalásokat vezető **dr. Ivkovic-Ivandékics Imre**chez, aki a **Bácsmegyei Napló** munkatársának a következőket mondotta:

— A **Radics**-párttal végleg megegyeztünk, csupán még néhány apró formalitás elintézése van hátra. A megegyezés következtében a bunyevác-sokác-párt megszűnik és beolvad

gyonával rendelkezniök, inkább csöb adminisztratív teendőkre kellene szoritkozniök. Válasszon a nép és akkor véglegesnek lehet tekinteni a közigazgatási állások betöltését. Most, hogy egyesülünk az egyik kormánypárttal, az eddiginél is erélyesebben — és remélem hathatósabban — fogom sürgetni a községi választások kiírását.

A bunyevác-sokác-párt és a **Radics**-párt fuziója értesülésünk szerint már a legközelebbi napokban megtörténik és annak első következménye a **Radics**-párt helyi szervezetének újjászervezése lesz. A horvát parasztpárt helyi szervezetének vezetőségében helyet főgnak kapni a bunyevác-sokác-párt eddigi vezetői is. A megegyezésnek és fuziónak nemcsak a bunyevácok szempontjából van fontossága, akik évek óta tartó passzív rezisztencia és ellenzéki állásfoglalás után végre beléptek az egyik kormánypártba, hanem a **Radics**-párt számára is nagy erőbeli gyarapodást jelent. A horvát parasztpárt, amely eddig a Vajdaságban csak egész szerény keretek közt működött, most a bunyevác-sokác-párt beolvadása után jelentékeny tömegeket nyer és ezért vidéken is mindenütt erőtlenes szervezkedést és agitációt kezd. A fuzió megtörténte után a megnövekedett **Radics**-párt helyi szervezetei a vidéken is mindenütt megalakulnak és a párt élénk propagandát kezd az egész Vajdaságban.

Sztrájkra készülnek a szombori építómunkások

A munkások béremelést, a munka adók bérredukciót akarnak

Szomborból jelentik: A szombori építómunkások már régebb idő óta bérmozgalomban vannak. Az építómunkásoknak az a követelésük, hogy órabértet tíz dinárról tizenhárom dinárra emeljék fel. Ezzel szemben az építómesterek mereven elzárkóznak minden béremelés elől, sőt a most megindult bérmozgalom során kijelentették, hogy nemcsak nem emelik az órabért, hanem tekintettel a gazdasági válságra, a tíz dináros órabért nyolc dinárra akarják leszállítani. A városi iparhatóság is beavatkozott az ügybe és a munkások és a munkaadók között békeltetési tárgyalásokat fog folytatni. A békeltetési tárgyalásokat szerdán kezdik meg az Ipartestület helyiségében.

A tárgyalások előreláthatólag nem fognak eredményre vezetni és így valószínű, hogy az építómunkások sztrájkba lépnek.

Öngyilkos lett mert kilakoltatták

Egy beográdi özvegyasszony tragédiája

Beogradból jelentik: Megdöbbenően tragikus öngyilkosság foglalkoztatja a főváros közvéleményét. Kedden délután három órakor **Kosztics Szofia** hetvenkét éves asszony lugkőoldattal megmérgezte magát. Az öngyilkosság oka, mint a rendőrségi vizsgálat megállapította, az, hogy az egyedülálló özvegyasszonyt felsőbbiósági ítélettel kilakoltatták **Jevremovic** uca 15. szám alatti lakásából.

A szerencsétlen asszony sorsa annál is inkább mély megdöbbenést és részvétet keltett, mert a háboru alatt Beograd ostroma alkalmával **Koszticsné** mindkét lábát elveszítette és hat fia esett el a háboruban.

Az öngyilkos asszonyt beszállították a kórházba. Állapota válságos.

KÉPTELEN KRÓNIKA

Megürült

a világ legnagyobb püspöksége

A világ legnagyobb püspöksége hat-százötven angol mérőöldnyi területet foglal el, összesen hatezer lélek él rajta, befelé nem érve a fókákat, cethalakat és jegesmedvéket. Tudnillik az északi sarkról van szó. Az északsarki püspökségről, amelynek dr. Lucas Jeromos ur a püspöke. A vidék itt gyönyöri és csendes. Ez a csöndesség érthető is, ha elgondoljuk, hogy a püspöki palotától ezer mérőöldnyire van az első vasutállomás. *«Aki püspökséget kíván, jót kíván»* tartja egy kivénhedt közmondás, amely ugyálszik ez esetben elvesztette a létjogosultságát. Az örök csend megürült püspöki székre nem pályázik senki, mióta dr. Lucas Jeromos ur búcsút vett tőle mindörökre.

Dr. Lucas vallásos, jámbor egyházgyűgy, de itt mégis elfogyott a türelme és kijelentette, hogy ez az örök csendesség nem embernek való. Az eszkimóknak és halaknak csak egy igazi próféta tudna prédikálni, Jeromos urra nem hallgattak és Jeromos ur felésége azzal tenyegetőzött, hogy elvált az urától, ha nem hagyja itt a hó és a jég misztikus birodalmát. És a püspök, aki mégis inkább ember volt, mint pap, elhagyta rezidenciáját, a legiesésesebb püspöki székhelyt, amelynek csodáiban és csendjében az Isten hallgatott.

A püspöki állás megürült s nincs rá pályázó. Még a legstréberebb Zadravetz is fázik tőle.

Bicsérdyismus

A koplalók hivatalos közlönye, a *«Bicsérdyismus»* felvilági körutjában eljutott Szuboticára is, hála Bicsérdy Bélának, különben nem is tudta volna meg soha, mi fán terem az éhség. Bicsérdy apostol felfedezte: éhezni annyit mint bicsérdystának lenni, bicsérdystának lenni annyit mint éhezni. Szabad a választék. Érdekes, hogy a vegetarianizmus őspapja, a hordós Diogenes ur se evett naponta rántott borjucombot, sőt szigorúan vizen és gyümölcsön élt, mégsem sietett diogenizmusnak nevezni a koplalás művészetét. Bohó ifjú koromban magam is lelkes bicsérdysta voltam, hogy szinte tülzásba vittem a koplalást, anélkül, hogy sejtelnem lett volna Bicsérdy Béláról és világmegperegítő tanairól biz hundert Jahr. Mindenesetre érdekes, hogy egy élelmes ember milyen ravaszul kisajátított magának egy ilyen elaggott dolgot, mint az éhség, föléje akasztotta magát cégérnek és — mint az erdélyi lapok írják — egész gömbölyűre hizott tőle. Nem az éhezéstől. És a koplalók csudálatlan sereglének mögéje, korgó gyomruk diszzenéje mellett. A bicsérdystáknak mindig hushagyókedjük van, ezzel szemben vannak sponót, kalarabé, sárgarépa, kelkáposzta, bab és sóskanapjak. Az emberek mindig gyerekek maradnak. Mikor az orvos egy beteget eltölt valamilyen ételtől, szemtelenül eldicsekszik, hogy neki megvan tiltva a mákosnudli. A bicsérdysták felemód büszkéek, hogy nekik nem szabad húst enni. Vallást és törvényt faragtak belőle. A primitív felekezetek is ilyenek voltak partodliban. Egész biztos, hogy ha a Bicsérdy Béla cég, vagy utódja a nagy tömegeket is meg tudná hódítani ennek a praktikus örületnek, elfőné az idő, amikor börtönnel és akasztófalával sajtandk a nagybélű imsevőket. Egy új autódafé következne. Valószínű, hogy mindezzel hamar jölnének az emberek, ennek az újdatlan állapotnak a gyümölcsöt senki se lenne hajlandó élvezni. De addig is, Bicsérdy urat nem csak a nyers főzelék, hanem a remény is láplálja, hogy a vegetarianizmus a sarka alá hajtja az

egész glóbuszt. Ha például ebben a társaságban valaki azt mondja: *«menjen legelni»* az nem sértés, sőt előzékenység, mintha csak egy csésze teára invitálnák meg az illetőt. Természetesen skrupulusaim is vannak. Például arra

nézve, hogy ha a főtt étel tiltva van, szabad a belőttel enni az igazhitű bicsérdystának? És akik éhenhalnak, azokra azt mondják majd részvétellel: *«tubuzgó, bigott bicsérdysták voltak?»* (t. i.)

Lorkovics Ivánt szelítés érte

A horvát föderalista parasztpárt elnökének az állapota aggasztó

Zagrebból jelentik: A horvát föderalista parasztpárt elnöke, dr. Lorkovics Iván képviselő súlyosan megbetegedett. Lorkovicsot két héttel ezelőtt egy konferencián szélhűtés érte, melynek következtében jobb karja és lába teljesen megbénult. A beteg állapotában gondos orvosi kezeléssel

pár nap alatt jelentős javulás állott be, kedden azonban váratlanul aggasztóra fordult Lorkovics betegsége, úgy hogy kezelő orvosai a katasztrófa bekövetkezését minden órában várják. A beteg Lorkovics állapota iránt politikai körökben nagy érdeklődés és élénk részvét nyilatkozik meg.

Miletics-emlékünnepe Noviszádon

A város diszközgyűléssel róttá le kegyeletét a vajdasági szerbség vezére iránt — A kormány és a Vajdaság minden kulturintézménye képviseltette magát a diszközgyűlésen

Noviszádról jelentik: Lobogódiszbe öltözött kedden Noviszád város abból az alkalomból, hogy a kiszélesített tanács diszközgyűlés keretében ünnepelte meg Miletics Szvetozár születésének századik évfordulóját.

Az országos ünnep — mint ismertes — május 6-án lesz, de Noviszád város külön is meg akarta ünni kezében volt polgármesterének, a vajdasági szerbség nagyszerű vezérének centenáriumát és e célból Miletics Szvetozár születésnapján diszközgyűlést tartott.

A város minden üzlete délelőtt tíztől tízenkettőig zárva volt és az utcákon hullámozó tömegek is jelezték, hogy a Vajdaság fővárosának nagy ünnepe van. A város háza előcsarnokát, lépcsőházát, folyosóit és közgyűlési termét délszaki növényekkel és zászlókkal díszítették fel. A közgyűlési teremben nemzetiszínű szalagokkal övezve dr. Miletics Szvetozár életnagyságu képe függött.

Már jóval a diszközgyűlés megnyitása előtt az ünneplő közönség elfoglalt minden helyet, úgy, hogy amikor a meghívott előkelőségek a terembe léptek, már csak a számukra fenntartott karosszékek voltak üresek. Tíz órakor léptek a terembe dr. Miletics Szvetozár gyermekei: dr. Miletics Szlavkó egészségügyi miniszter és özvegy Tomics Jásóné, továbbá Trifunovics Misa vallásügyi és dr. Jovanovics Vászta földmívelésügyi miniszterek, dr. Szubotics Nikola, a szkupstina alelnöke, Zivkovic Ljuba, az országos radikális-párt elnöke, Jovanovics Ljuba, a nemzetgyűlés volt elnöke, dr. Radonics Jován, a pénzügyi bizottság elnöke, Popovic Matija, Protics Andrija, Dragovic Milán, Sztankovics Szvetozár nyugalmazott államtitkár, Popovicki Pavle, Popovic Ljubomir, Csórics Áca, Baesinics Rude, Paszarics József államtitkár, Alekszics János, Markovics Próta, dr. Pernar Iván, Pavlovics Mida, Baszaricsék államtitkár, nemzetgyűlési képviselők Alekszicjevics Mita, a B. B. B. osztály főnöke a beogradi kerület főispánja, dr. Baics Lázár bécsi jugoszláv főkonzul és a bácsmegyei, torontáli kerületek, Szubotica, Szombor, Velikibeckerek, Szenta, Vrsac, Belaerka, Velikikikinda, Pancsevó, Sztaribecej és Miletics szülőfalujának, Mosorinnak képviselőiben megjelent vendégek.

A zsúfolt terem első soraiban foglaltak helyet a noviszádi kulturegyesületek, egyházak, diszközgyűlés és hatóságok küldöttségei, Kucics Gyóka tábornok, hadseregparancsnok, az összes noviszádi tábornokokkal és a helyőrség tisztikarának küldöttségével, dr. Csirics Irinej noviszádi püspök több lelkésszel, Kretovec Gedeon felsőkovi klostorfőnök, dr. Stefanovics Zsarkó nyugalmazott polgármester, dr. Adamovics István nyugalmazott főispán, az ügyvédi kamara elnöke, dr. Dungserszky Gedeon, a no-

viszadi tőzsde elnöke, dr. Borota Branimir, a tőzsde jogügyi titkára, Nenadovics Velimir postafőigazgató, Bugarszky Vidor pénzügyigazgató-helyettes, Vrhovac Radivoj, a Matica Szrpszka elnöke, Fdth Ferenc római katolikus apátpébéános, dr. Basics Dusan koronagyógyász, Mitroszavjevics Koszta, a kereskedelmi kamara elnöke, dr. Lustig Nándor, a zsidó hitközség, dr. Will Vilmos, a katolikus hitközség elnöke, Horváth Lajos református lelkész, dr. Micsatek Lajos, a szlovák néppárt elnöke, Popovic Dáka, a szerb színházegyesület elnöke, Kurec Kornél, a tüzfőtőegység elnöke, dr. Handler Zsigmond, a cionisták elnöke, az összes noviszádi nőegyletek, jótékonyági egyesületek, a fiatal női egyesületek, továbbá valamennyi noviszádi egyesület, legfőképpen egyesületi zászlóval.

Tíz órakor dr. Milovanovics Milován polgármester megnyitotta a diszközgyűlést és átadta a szót Klicin Mitának, a noviszádi újságírószekció elnökének, a diszközgyűlés ünnepi szótörőjének.

Az ünnepi beszéd

Klicin magyarátsa beszédében visszapiantást vetett dr. Miletics Szvetozár élettörténetére. Részletesen foglalkozott a pozsonyi diétán való szereplésével, ahol mint egészen fiatal ember már a szerb újság élén állott. Miletics a *«Szlavianka»* című laphoz írott cikkeivel felébresztette a szunnyadó szerbséget, ami természetesen szemet szurt az osztrák katonai köröknek, de a szerb nép lelkében és szívében már akkorra Miletics mély gyökeret vert és onnan semmitől sem tartott katonai intézkedés ki nem téphette.

Miletics 1866 június 9-én Pesten megalapította a Zasztavát, amely a magyarországi szerbség szószófia lett és amelyben Miletics főleg a törökök elleni harcra biztatta a szerbséget, mert az volt az cíve, hogy a Balkán a balkán népeké és a Balkánon a törököknek nincs keresni valójuk. Ennek érdekében a Vajdaságban önkénteseket toborzott, hogy azokkal a Száván túli szerb testvérek segítségére menjen.

Majd rátér a szónok Miletics szerepére a magyar szabadságharc idején. Miletics a mai noviszádi Szloboda-szálló helyén állott Zöld koszoru vendéglőben megtartott népgyűlésen maga köré gyűjtötte a vajdasági és főleg a sajkási szerbket.

Felemeltette Klicin Kossuth ismeretes beszédét, amelyben azt mondta, hogy a magyar királyság területén csak magyarok lehetnek és ha a horvátok ezzel szembehelyezkednek, megsejti őket reggelire. Miletics emiatt támadta Kossuthot, noha épp Miletics volt a szerb-magyar barátság előharcosa. Amikor aztán Mileticsot a bécsi és a pesti kormány üldözni kezdte, Kossuth a szám-

üzetésből levelet írt Deáknak, amelyben határozottan a szerbek mellett foglalt állást.

Beszélt Klicin Miletics nemzetgyűlési szerepléséről és későbbi letartóztatásáról, mely amiótt következett be, mert Miletics a Zasztavában ugyanazon a napon jelentette meg a szerb kormánynak a török háború megüzenéséről szóló kiáltványát, amikor azt a beogradi lapok közölték. Emiatt börtönbüntetésre is ítélték, de utóbb megüzenték neki, hogy ha kegyelmet kér, azt megkapja. Miletics azonban nem tette ezt meg, mert azt vallotta, hogy aki küzd eszmékért, annak áldozatokat is kell hoznia. Betegen került ki a börtönből és amikor Újvidék szerbsége nagy ünneppé vált, akarta fogadni, a hatóságok az ünneplést betiltották. Élete utolsó husz évét betegeskedve, visszavonultságban töltötte el. A világháború meghozta eszméj diadalát és veje, Tomics Jása 1918 őszén ugyanazon a helyen mondta ki a Vajdaság csatlakozását Szerbiához, ahol Miletics legnevezetesebb gyűlését tartotta.

A kormány hódolata

Utána Trifunovics Misa vallásügyi miniszter hódolt a kormány nevében Miletics emlékének és hosszabb beszédében méltatta a vajdasági szerbség vezérének előválteteit történelmi érdemeit. Összehasonlította Mileticsot a francia forradalom nagy vezéralakjával és határos beszédét azzal végezte, hogy a kormány megbízásából meghajlik Miletics nagysága előtt.

Dr. Szubotics Nikola, a nemzetgyűlés alelnöke a nemzetgyűlés hódolatát tolmácsolta, mely Miletics emlékeztetének megbeszélésében egy napra felfüggesztette tanácskozásait, hogy a nemzetgyűlés tagjai tömegesen vehessenek részt a noviszádi emlékünnepen.

Végül dr. Baszaricsék a horvát parasztpárt nevében róttá le kegyeletét a nagy szerb államférfi emléke iránt.

Istentisztelet a székesegyházban

Dr. Milovanovics Milován polgármester ezután felszólította a diszközgyűlés résztvevőit, hogy vonuljanak testületileg a püspöki székesegyházba, ahol dr. Csirics Irinej püspök fényes papi ségédlettel gyászmisét mondott.

Délután a miniszterek, képviselők és a vendégek visszatértek Beogradba.

A szombori Miletics-ünnep

Szomborból jelentik: A szombori radikális pártszervezet kedden rendezte Miletics Szvetozár emlékünnepeit. Délelőtt tízenegykor a görögkeleti templomban istentisztelet volt, amelyen vidékről is nagy számban jelentek meg. A hatóságok képviselőitében Ráics Szvetoszláv főispán, dr. Tomics György polgármester a tanács tagjaival, valamint Raketics Milorád helyőrségi parancsnok jelentek meg az ünnepi misén, amelyet Jankulov kerületi esperes celebrált. Az istentisztelet alatt a kereskedők zárva tartották üzleteiket.

A közönség a templomból a tanítóképző intézetbe ment, ahol Terzin Pál, a tanítóképző igazgatója határos beszéd keretében ismertette Miletics Szvetozár érdemeit.

Ugyancsak kedden délelőtt a városi tanács is diszközgyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a város számára megfestetik Miletics arcképet.

Emlékünnep Szentán

Szentáról jelentik: A Miletics-emlékünnepe alkalmából a szentai radikális-pártban az ünnep előestéjén, hétfő este dr. Ladaics Mihos pártelnök és Jovanovics Milán elemi iskolai igazgató magaszárnyalásu beszédében méltatták Miletics kiváló hazafit és emberi nagyságát. Kedden a görögkeleti templomban ünnepi istentisztelet volt, amelyen Prekajszyk Milos esperesplébános szentbeszédében foglalkozott Miletics horvát-határozottan érdemeivel. Az istentiszteleten a város, a helyőrség, a társadalmi egyesületek vezetősége is résztvevett.

Nagyizgalmak a parlamenti frankvita előestéjén

A parlamenti vizsgálóbizottság kedden tárgyalta le betérjesztendő jelentését Vázsonyi negyvennyolc órán át dolgozott a kisebbségi vélemény megszerkesztésén Peyer Károly kizárását nem hajlandó a házelnökség megrövidíteni — Meghiúsultak a kompromisszum-tárgyalások — Zadravetz István tábori püspök cáfolja a Neue Freie Presse-ben megjelent nyilatkozatát — A franciák nyomoznak Windischgraetz és a fajvédők összeköttetése után

A müncheni Térképészeti Intézet — a frankhamisítás második műhelye

Budapesti jelentik: Nemesak a politikai körök, hanem az egész közvélemény is felcsigázott érdeklődéssel várja a nemzetgyűlés szerdai ülését, amelyen a frankbizottság jelentését, a kisebbségi véleményt és Farkas Tibor külön véleményét fogják betérjeszteni. A frankbizottság jelentésének letárgyalása előjából a parlamenti vizsgálóbizottság ülését kedd délelőtt tizenegy órára hívták össze, azonban az ülést csak tizenkét óra után nyitották meg, mert Vázsonyi Vilmos, aki vasárnap óta szakadatlanul dolgozott a kisebbségi vélemény megszerkesztésén, csak reggel kilenc órakor fejezte be munkáját és annyira ki volt merülve, hogy csak nagy késéssel jelenhetett meg a bizottság ülésén. A kisebbségi vélemény majdnem száz gépírós oldatra terjed és azok az ellenzéki képviselők, akiknek módjukban volt betekinteni a kisebbségi véleménybe: a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoznak a hatalmas jogú munkáról, amely a legalaposabb bírálat tárgyává teszi a franküggyel kapcsolatos politikai kérdéseket.

A frankbizottság ülése előtt Rubinek István, a bizottság előadója kijelentette, hogy a jelentés felolvasása három órát fog igénybevenni, körülbelül ugyanannyi ideig fog tartani a kisebbségi vélemény előterjesztése is, majd megkezdik a vitát. Hangsúlyozta még Rubinek, hogy a frankbizottságnak kedden feltétlenül be kell fejeznie a jelentés fölötti vitát, még ha az ülést reggel is fog tartani, mert a jelentést minden körülmények közt szerdán betérjesztik a nemzetgyűlésnek. Kijelentette még az előadó, hogy

a kormánypárt fontosnak tartja, hogy a frankbizottság jelentése fölötti vita még Bethlen miniszterelnök genit utazása előtt befejeződjék és ezért, ha a vita túlságosan hosszúra nyúlna, esetleg sor kerül a klotúr alkalmazására is.

Egészen bizonyos, hogy a frankügy parlamenti vitája a legélesebb harc legyében fog megindulni, bár a kompromisszumra irányuló tanácskozások bizonyos oldalról még mindig folynak és a parlamenten kívül álló igen tekintélyes tényezők is folytatnak tanácskozásokat a kompromisszum érdekében.

Ezekkel a kompromisszumos törekvésekkel van összefüggésben, hogy Hortly kormányzó a legutóbbi napokban számos közéleti embert fogadott, köztük báró Perényi Zsigmondot, gróf Széchenyi Viktort, gróf Ráday Gedeont, Wlaszics Gyulát és két ízben Zsitvay Tibort, a nemzetgyűlés alelnökét. A kompromisszum lehetősége azonban teljesen kizártnak tekinthető, annál is inkább, mert kedden újabb akadály gördült a meggyezés elé.

Az ellenzék részéről ugyanis déli felégykor Rakovszky István, örgróf Pollavichni György, Létay Ernő, Farkas István és Propper Sándor felkeresték Scitovszky Bélát, a nemzetgyűlés elnökét, akit felkérték arra, hogy a házszabályokban biztosított disztrikcionális jogánál fogva intézkedjék Peyer Károly kizárásáért idejének megrövidítése érdekében. Scitovszky erre a kérdésre metaforával válaszolt.

Ha az ellenzék kérdését — mondat — a béke előjagának tekinthetném,

arra vizonásul én is ányasztanám Peyer Károly kizárásá idejének megrövidítésével a béke előjagát.

A házelnök ezzel egész világosan célozott arra, hogy a kormány csak akkor lenne hajlandó Peyer Károly kizárásá határidejét megrövidíteni, ha ezzel szemben az ellenzék garantálná, hogy a frankügy tárgyalása során óvakodik a szenvedélyek felkorbácsolásától.

Az ellenzék ezt a feltételt természetesen nem fogadja el és Rakovszky István a következőket válaszolta Scitovszkynek:

— Mi nem kaptunk és nem is kérünk előjagát, mert Peyer Károly kizárásá idejének megrövidítése igen nagy ár volna azért, hogy lemondjunk arról, hogy a frankügy likvidálásá és a legmesszebbmenő politikai konzekvenciák levonását követeljük.

Scitovszky emölk erre kijelentette, hogy a házszabályokat azért csinálták, hogy azok a parlamenti béke érdekében nyerjenek alkalmazást. Az ellenzék azzal az impresszióval távozott a házelnöktől, hogy nem lehet számítani Peyer kizárásának hatálytalanságára.

Politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy a parlamenti folyosón gróf Teleky Pál bizalmas megbeszélést folytatott gróf Ráday Gedeon volt belügyminiszterrel. A tanácskozás után az újságírók megkérdezték Telekytől, hogy mines-e közölni valója azokra a hírekre vonatkozólag, hogy Nádossy, sőt Ra-

Bonyodalmak Zadravetz nyilatkozata körül

Zadravetz István tábori püspököt a szélsőséges kurzustapok részéről éles támadások érték azért a nyilatkozatáért, amelyet Molnár Dezső altábornagy jelenlétében Weiss Juliánnak tett a Neue Freie Presse részére. A fajvédők különösen azt veszik rossz néven, hogy a püspök feladva, eddigi intranzigens álláspontját, hangsúlyozta, hogy nem antiszemitá és hogy súlyosan elléti a frankhamisítást. A fegyvertársai részéről történt súlyos támadások arra indították Zadravetz püspököt, hogy jogi képviselője, Dánér Béla, olyan nyilatkozatot küldjön a lapoknak, amelyben azt mondja, hogy a német újságíró Molnár altábornagy mint megbízható embert mutatta be a püspöknek, aki csak ártatlan beszélgetést folytatott ráerőszakolt vendégével. A nyilatkozat szerint visszaélés történt Zadravetz hiányos német tudásával és egy olyan nyilatkozatot szignáltattak vele, amely szavaival hamisan adja vissza. Ezután így folytatódik a nyilatkozat:

— Szérválasztani a népszerű főpapot magyar vádlott-társaitól, ez volt a ravaszul kieszelt manőver legújabb háttása, amely azonban visszafelé fog elcsúszni.

Zadravetz tábori püspöktől semmi sem áll távolabb, mint akár Nádossynak, akár Windischgraetz hercegnek, akiknek nemes hazafiságát és teljes őszinteségét változatlanul nagyra becsül. Jóhiszeműségét egy gondolatlanul is kétségbevonni.

És hogy mennyire érdemel hitelt ez a ravasz tudósítás, arra talán leginkább jellemző, hogy Zadravetz püspök Nádossyval a lakásáról elhozandó tádról egyáltalán nem beszélt, ahogy ezt a tudósítás a püspök szájába adja és nem Nádossy, hanem a herceg kérte meg a

kovszky belügyminiszter is felkeresték lakásán a frankhamisítás kipattanása után, mire Teleky azt felelte, hogy nem politikai örömalom, hogy nyilatkozatokat ontsan. Megtagadta a felvilágosítást ebben az ügyben Rakovszky Iván külügyminiszter is, aki a szociáldemokrata parlamenti frakció deklarációjának azzal a részletével kapcsolatban, hogy a jobboldali szervezetek tüntető felvonulása esetén a szociáldemokratapárt még áldozatok árán is megtartja ellentüntetését, a következőképpen nyilatkozott:

— Nem értem, hogyan képzei és hirdetheti valaki, hogy a hatósági intézkedéssel szembe lehet szállni. A hatóságok minden körülmények közt teljesíteni fogják köteleességüket, viszont ki kell jelentenem, hogy eddig még semmiféle bejelentés nem érkezett az állítólag március 7-re tervezett tüntető felvonulás ügyében. A miniszterelnök ur már kifejtette álláspontját, amely szerint

a kormány nem zárkozhatik el a kormányzó mellett tüntetés engedélyezése előtt, más tüntetést azonban ma nem lehet engedélyezni

és az ucca rendjét föltétlenül meg fogjuk védelmezni.

Nyilatkozott az ügyben gróf Andrássy Gyula is, aki annak a reményének adott kifejezést, hogy a kormány meg fogja gondolni magát és nem engedélyezi a jobboldali szervezetek tüntető felvonulását.

püspököt arra, hogy a kérdéses tádrának a lakásán leendő elhelyezését megengedje. Sohasem tettelezte volna fel továbbá a tábori püspök, hogy a zsidóság még azt a lépést is, amelyet emberi szánalomból tett, amikor Löw rabbi érdekében eljár, ennyire ellene használja fel és ennyire megbánassa vele tettét. Ez a legújabb manőver csak arra tanította meg a mindenkiben bizó püspököt, hogy ezentul nemesak egy liberális színezetű nyugalmazott altábornagy, de még egy valóságos tábornok kedvéért se álljon szóba a túlsó oldal újságíróival.

A püspök cáfolatára válaszol Weiss Julián, a Neue Freie Presse tudósítója, aki kijelenti, hogy a nyilatkozatot kéziratban felolvasta Zadravetznek, aki azt áldírásával hagyta lövé és így nincs joga azt most utólag megcáfolni.

Megszólal az ügyben Molnár Dezső altábornagy is, aki a következő kijelentést tette:

— Politikai állásfoglalásom teljesen fedi az egységspárt politikáját, tehát minden olyan magyarázat, amely álláspontomat liberális voltommal akarja magyarázni, téves. Zadravetz püspök évek óta jó barátom és mivel látam, hogy a közvélemény előtt sokkal sötétebb színben tűnik fel szereplése, mint amilyen az a valóságban, megkérdeztem tőle, miért nem nyilatkozik valamely lapban. A tábori püspök ur erre kijelentette, hogy erre már ő is gondolt, azonban fél, hogy valamelyik újságíró elferdíti szavaival. Felhívtam erre figyelmeztetést Weiss Julián udvari tanácsosra, Balogh Jenő barátjára, akit a legmegbízhatóbb újságíróknak ismerem. Zadravetz hajlandó is volt neki nyilatkozni. Hároman voltunk jelen az interjúnál és Weiss Ju-

lian a kéziratot bemutatva előttem Zadravetznek, aki azt velem együtt aláírta.

A frankhamisítók a müncheni Térképészeti Intézetben is dolgoztak

A budapesti francia kiküldöttek részletes jelentést kaptak Berlinből Schulze vallomásáról. Ennek alapján a Schulze kihallgatásánál jelen volt Doulet a következőket látja igazoltnak:

A bajor fajvédők szoros kapcsolatban voltak a müncheni Térképészeti Intézettel, amely szintén résztvevett a frankhamisításban.

A horogkeresztesek, akiknek az intézetben számos barátjuk volt, összeköttetésben álltak a magyar szélsőjobboldali körökkel.

A magyar szélsőjobb két vezetője Münchenben járt és a Térképészeti Intézetben megbeszélte az együttműködést, amelynek értelmében a müncheni intézet rendelte meg a bankjegynyomógépeket és a papírt egy Köln melletti gyárban, amely már szintén ismeretes a franciák előtt. A papírt a müncheni Térképészeti Intézet egy részét nyersen küldte Passaun át Budapestre, másrészt a kész bankjegypapírt, mint mintát szállították a budapesti Térképészeti Intézetnek. A kész papírt egyrészt is a müncheni intézetben készült.

A nyomozás most főleg azt akarja megállapítani, hogy kik érintkeztek a magyar szélsőjobboldali körökkel Windischgraetzszel. Erre vonatkozólag kihallgattak egy eddig még nem szerepelt személyt, Windischgraetz herceg személyzetéből, Petry Ferencet, aki a herceg Országház ucai palotájának a fűtője. Ennél a kihallgatásnál Royer is jelen volt. A rendőrszűzviselő első kérdése az volt a fűtőhöz, hogy mondja meg, kik jártak a herceghez, kik voltak azok, akikkel sürűbben érintkezett az utóbbi időben a herceg, illetőleg kik voltak azok, akik visszamenőleg három esztendőre a hercegt házhoz jártak.

Petry Ferenc vallomásában sok olyan embert említett, akiknek neve a nyomozás folyamán már szóba került, közöttük igen előkelő politikusok neveit, elsősorban fajvédő politikusok neveit. Schulzenak a szerepére nem emlékszik Petry fűtő.

Ami Mészárosnak a szerepét illeti, tekintetben felmerült az a terv is, hogy a török rendőrség esetleg a magyar követség ortani embereinek közbenjótévé hallgassa ki a szokolhamisító tanárt, akiknek ügyében

három francia detektív a legközelebbi napokban Konstantinápolyba utazik, hogy a szokolhamisítás bűrülményeit tisztázza.

A budapesti francia kiküldöttek egyébként olyan irányban is folytatják a nyomozást, hogy a frankhamisítók anyagi segítségüket honnan és kitől szereztek, mert ez a kérdés is tisztázatlan még.

Bécsi vélemény a Bethlen-kormány végnapjairól

Bécsből jelentik: A Wiener Tagblatt a frankhamisítás politikai következményeiről a következőket írja:

— Kérdéses, hogy Bethlen túléli-e azt a halálos csapást, amit a frankhamisítás a magyar kormányra nézve jelent. A frankügy Magyarország becsületének kérdése és Bethlen csak akkor érhet el eredményt, ha nem játszik hamisan. Az is kérdés, hogy a frankhamisítás nyilvános tárgyalása ki fogja-e elégiteni Briandot, aki az így teljes tisztázását kívánja. A magyar kormány nem tartja magát egy pillanatra sem, ha a mértékadó európai fővárosokban az elítélés gyanúja alá kerül.

Schulze szenzációs új adatokat szolgáltatott

Keddén délelőtt fél 12 órakor Royer francia detektív-főfelügyelő megjelent a főkapitányságon, ahonnan telefonon beszélgetést folytatott a Berlinben lévő

Doulcetval. Doulcet elmondotta, hogy Schulze keddi vallomása egészen új adatokat szolgáltatott a bankok gyártása és különösen a széria-számolás tekintetében.

Ezek az adatok ellenkeznek a Budapestben letartóztatott frankhamisítók vallomásával és, amikor Doulcet Schulzeval közölte, hogy a budapesti letartóztatottak egészen mást mondanak, Schulze így válaszolt:

— Csak tessék megkérdeni Gerőt és tessék ebbe tární vallomásonkat. Nem tagadhatja le, hiszen ketten tárgyalunk meg mindent.

Royer kívánságára ezután rendőri bizottság ment a Markó-uccába és a francia megbízottak jelenlétében kihallgatták Gerőt Kovács Péter fogház-ügyész látogatásában.

Gerő kihallgatása délután 3 órától este 7 óráig tartott. A kihallgatás eredményét még nem hozták nyilvánosságra.

Eredménytelen a sárospataki kutatás

A budapesti detektívek a csendőrség segítségével kedden teljesen körülzárták a sárospataki Rákóczi-várkastélyt és alapos kutatást tartottak. A párvolt benne sem a kereset 6500 darab ezerfrankos, sem más fontos okmány.

Franciaország

e héten ratifikálja a locarnói szerződést

A külügyi bizottság határozata

Párisból jelentik: A kamara külügyi bizottsága kedden tárgyalta Paul Boucourt jelentését a locarnói szerződés ratifikálása ügyében. A bizottság többsége úgy döntött, hogy felszólítja a kormányt, hogy a locarnói szerződés becikkelyezéséről szóló javaslatot még ezen a héten terjessze a kamara elé.

Briand miniszterelnök a bizottság ülésén hosszú beszédet mondott a locarnói szerződés jelentőségéről.

Zavarok

az agrárszövetkezet pénzkezelése körül

Az Agrárregyesületek Szövetsége olyan bankra bízta a pénzt, amely nem tud fizetni

Beeskerekről jelentik: Az agrárregyesületek szövetségének igazgatósága már negyedik napja ülésezik, hogy a szövetség márciusi közgyűlését előkészítse. Az igazgatóság ülésén heves jelenetek követték egymást és különösen a szövetség elnökét, Berberszki Gyuricát és Jankahidác Márkó igazgatót érték heves támadások.

Kiderült, hogy a szövetség pénzt, egymilliónyolcszáz ezer dinárt, amelyet Berberszki ajánlatára a beeskereki Poljoprivredna Banknál helyeztek el, most nem tudja folyósítani a bank. Berberszki közölte az ülésen, hogy novemberig részletekben megkaphatja pénzét a szövetség, az igazgatóság azonban nem elégedett meg ezzel, hanem bizalmatlanságot szavazott Berberszkinék, aki erre lemondott. Kiderült az is, hogy a szövetség igazgatója, Jankahidác Márkó, akinek semmi vagyona sincs, váltó fedezetre nyolcvanezer dinárt kapott a banktól, a szövetség pénzéből. Jankahidác igazgatót erre felfüggesztették tisztségétől.

A szövetség vezetését ideiglenesen Radivojević Joco alelnök vette át, míg a szövetség ideiglenes igazgatójává Mitics Gyókot választotta meg az igazgatóság.

A történetek után, a szövetség márciusi közgyűlése izgalmasnak ígérkezik.

A csehszlovákiai németek tiltakoznak a nyelvrendelet ellen

A kommunisták a szovjetkormány elismerését indítványozták

Prágából jelentik: A szenátus keddi ülésén elutasították a szociáldemokrata-pártnak a nyelvrendeletre vonatkozó indítványát. Elutasították a kommunisták előterjesztését a szovjet-kormány elismerése ügyében.

A csehszlovákiai német pártok

elhatározták, hogy azokon a vidékeken, ahol nagy számban élnek németek, február 28-án tüntetéseket rendeznek a nyelvrendelet ellen. Auszsigban a tervezett tüntető felvonulást a hatóságok nem engedélyezték. Más városokban még nem történt döntés.

Zagrebben letartóztattak egy görög bankárt aki Korfuban harminc milliót sikkasztott

A letartóztatott görög bankigazgató politikai menekültnek adta ki magát — Beogradban fognak dönteni kiadatásáról

Zagrebból jelentik: A görög hatóságok értesítették a susáki határrendőrséget, hogy

Skijaden Spiridon korfui bankigazgató harminc millió drachmát sikkasztott és a pénzzel Zagrebba szökött.

A susáki határrendőrség vezetője Ujevics Franjo kedden felkereste a zagrebi rendőrigazgatóság bünygyi osztályának főnökét, akitől rendőri asszisztenciát kért a görög bankigazgató letartóztatására. Az osztályfőnök két detektívet bocsájított Ujevics rendelkezésére, aki a detektívekkel hosszabb kutatás után

az egyik szállodában letartóztatta a görög bankigazgatót

A rendőrségen Skijaden Spiridont meg-

motózták; találták nála több csekket, néhány ezer dinárt, valamint

közel egy millió drachma készpénzt ezerdrachmásokban.

A bankigazgató kihallgatása során beismerte, hogy megszökött Korfu szigetről, de azt állította, hogy a pénz, amit magával hozott, saját tulajdona, amit a bankból elutazása előtt vett ki. A görög hatóságok azért kérik ki, mert

mint Plasztirsz ezredes híve a jelenlegi görög kormány ellen agitációt fejtett ki.

Skijaden hamis utlevéllel jött Zagrebba, ahol Pivo George Nikó néven jelentette magát. A gyanús politikai menekültet a rendőrség Beogradba fogja szállítani, ahol dönteni fognak afőlött, hogy kiadják-e Görögországnak.

Abd el Krim új offenzívát kezd

A rifkabilok ágyúzták Tetuant

Párisból jelentik: A francia lapok tangeri jelentése szerint Abd el Krim rettenetes bosszút állott azokon a törzseken, amelyek elárulták. A törzsfőnököket agyonlövötte, táborokra pedig büntető expedíciókat küldött. Így az egyik törzset azzal vádolja, hogy többször megrongálta a telefonvezetékeket Abd el Krim főhadiszállásán, ettől a törzstől tehát nem érte be hadisérccal, hanem vérfürdőt ren-

dezett a bekerített táborban. Azt híresztelik, hogy Abd el Krim új offenzívát kezd a spanyolok ellen és ennek volt bevezetése Tetuan ágyúzása.

Reuter-jelentés hivatalosan közli, hogy a rifek Tetuan ellen újabb ágyúkat állítottak fel. A legutóbbi este erősen lövöldöztek a város szívében. Egy magasrangú hivatalnok meghalt, több más hivatalnok megsebesült.

A vizsgálóbíró szabadlábra helyezte Vázsonyi Vilmos merénylőit

A frankbizottság tagja nem tekinthető hatósági közegnek

Budapestről jelentik: A büntető-törvényszék vizsgálóbírója Vázsonyi merénylőinek ügyében kedden hozta meg végzését, amellyel az ügyészségnek a további fogvatartásra irányuló indítványát elutasítva,

elrendeli vitéz Vannay László és Molnár Ferenc szabadlábra-helyezését.

A vizsgálóbíró végzésének lényege az, hogy

Vázsonyi Vilmost nem tekinti hatósági közegnek,

mert a törvény a parlamenti bizottság tagjait hatósági közegeknek minősíti ugyan, de a frankügyben kiküldött parlamenti bizottság ülései szigorúan zárt tárgyaláson folytak le és a terheltek Vázsonyi Vilmosnak ottan kifejtett tevékenységét nem ismerhették. Ebből kiindulva a vizsgálóbíró

a Vázsonyi ellen elővetett merényletet nem minősítette hatósági közeg elleni erőszak bün-

nettének és így eszik a letartóztatásnak az a főoka, amely a büntetés előrelátható nagysága miatt a szökés veszélyét valószínűsítette. A vizsgálóbírónak ezt a végzését a terheltek megnyugvással tudomásul vették. A vizsgálóbíró közölte végzését a királyi ügyészséggel, amely felfolyamodást jelentett be és így az ügy a vádtanács elé került.

A vádtanács szerdán dönt az ügyben. Hír szerint Vannayt szabadlábra-helyezése esetén a rendőrségre szállítják, ahol megindítják ellene az eljárást, mert annakidején csak családja garanciája mellett bocsátották el az elmeorvosintézetből.

A Vázsonyi elleni merénylettel foglalkozott kedden a nemzetgyűlés is, amely a mentelmi bizottság javaslatára utasította az igazságügyminisztert, hogy a bűncselekmény megtorlása iránt a saját hatáskörében intézkedjék és az ügy bírói elintézése után tegyen jelentést a nemzetgyűlésnek

Meghalt Temunovics Zoltán dr.

Szivbaj ölte meg a volt szuboticaí ügyvédet

Budapestről jelentik: Vámosi Temunovics Zoltán dr. budapesti ügyvéd kedden délután negyvenhétéves korában meghalt.

Temunovics Zoltán dr. a háború után költözökött Budapestre Szuboticáról, ahol egyike volt a legelismertebb és a legképzettebb ügyvédeknek. A város társadalmának igen jellegzetes és népszerű alakja volt, általánosan ismerték és szerették békém kedélyességéért. Mint sakkozó is jó nevet vívott ki magának. Szubotica helyi politikájában is tevékeny részt vett, mint a függetlenségi párt tagja.

A háború kitörése után csakhamar bevonult katonának és a harcra szerzett szívhajjal tért vissza. Az összeomlás után itthagya szülőföldjét és Budapestre költözökött, ahol rövidesen a legkeresettebb ügyvédek közé emelkedett. A magyarországi Bács megye életében is szerepet játszott és a megyének tiszteletbeli főügyése volt. A legutóbbi magyarországi képviselőválasztásokon fellépett képviselőnek a jánoshalmi kerületben, de kisebbségbe jutott.

Az utóbbi időben sokat betegeskedett és Szuboticán már néhányszor terjedt el halála híre, amely most valóban bizonyult. Felesége és két gyermeke gyászolja. Temetése csütörtökön lesz.

Járlatlevél és kulturpalota

Minden szuboticaí passzusért tíz dinárt kell fizetni a kulturpalotára

A szuboticaí bunyevácok kulturregyesülete, a Bunyevacska Matica részéről nemrégiben nagyszabású akció indult meg azzal a céllal, hogy Szuboticán bunyevác kulturpalotát emeljenek. Az akciót nem csupán a város lakossága, de a város vezetősége is megértéssel fogadta, mely olcsó áron telket bocsájított a Bunyevacska Matica rendelkezésére. A palota felépítésének költségeit az akció vezetői társadalmi gyűjtés útján igyekeznek összehozni, számítván Szubotica lakosságának áldozatkészségére és kultúr szeretetére. A gyűjtés már hetek óta folyik és eddig is tekintélyes összeg gyűlt össze a felállítandó kulturpalota céljaira. Nemcsak a bunyevácok, de a magyarok is szívesen hoznak adományt és adományaikkal elősegítik a nemes és tiszteletreméltó terv megvalósítását.

A gyűjtési akciót azonban újabb egészen furcsa módon próbálják kiszélesíteni a Bunyevacska Matica tulbuzgó hívei, akik a járta hivatalban megforduló gazdákat adakozásra kényszerítik a hivatali hatalom égise alatt. Mindenki, aki a járta hivatalba bemegy passzusért, köteles tíz dinárt adni a kulturpalota céljaira. A járta hivatalban addig senkit sem engednek ki az ajtón, míg le nem fizette az önkényesen megállapított „önkéntes adományt”. A kulturgyűjtésnek ez a formája élenk visszatetszést kelt a különösen a bunyevác gazdák körében.

ANGOL—MAGYAR ZSEBSZÓTÁR

Jelent meg Derrick Gyula szerkesztésében és az Athenaeum kiadásában. A mindennapi életben, sportban, kereskedelemben és utazásban előforduló szavakkal, azok pontos hangsúlyozásával és a rendszeren alapuló fonetikus kiejtésével. Tartalmaz az angol nyelv rövid angol nyelvű szótárát, angol—magyar tárgyszavakat és fordításokat, angol—magyar tárgyszavakat és fordításokat, kereskedelmi levelezőt. — ÁRA 60 DINÁR. — Magyar—angol zsebszótár hasonló tartalommal 52 dinár.

KAPHATÓ: 1500 „LITERARIA” könyv- és hírlapterjesztő vállalatnál Mavro Heumann Szubotica, Kara-Gördev trg 12

HIREK

TALAPZAT

Közéleti fórum jött volna szemben, akik fészkeltek a közszentimentum. Igazi közéleti nagyság volt, a legjavából.

— Ennek is vége lesz! — jegyezte meg Horob tanár úrnak, közismert destruktív irajlamosságával.

— Vége lesz? — kérdeztem emléve — nem bűnöm, tanár ur. E fórum — magyaráztam — szilárdan áll ama bizonyos erkölcsi talapzaton, amelyről oly sokat beszélnek napjainkban.

— Talapzat ide, talapzat oda — felelte Horob, a vállát vonogatva — mit gondolsz, Salamón királynak volt-e erkölcsi alapja? Ez volt, a világ teremtése óta, a leghatalmasabb emberi példány, valami félelmetes keveréke titánnak, croszlánnak, sasradárnak és még költőnek is a tetejébe, no mondd! Mint Jehova kedvence és kegyelme, hatalmi köre kiterjedt a természet minden teremtésére, életre és jelenségre, ura volt minden virágnak a réteken és minden oszilognak az égekben, ura a démonoknak, ördögöknek, démonoknak, ármánynak és boszorkánknak, ura az egész világnak! Értett a madarak nyelvén, egy szemrebbéréssel lenyűgözte bivaft s a jaguárt, a föld titkos szelfentét s a vízek kopolyás szörnyeit, a kishajával felkavarva hullámossá a tengert s a molnyszabóból úgy vette ki a szélviherokat s csapta oda a hegyek üstökéhez, újratámasztotta az óráját egy zálogházi asztalhoz, no, mondd! Mint művész, Libanon cedruserdeiből és monolith sziklákból templomot épített, mint költő, le sem vakarta e sziklákról a sásfészeket, de megírta az Énekek Énekét a legnagyobb zenekarra, csekélyesség! Végül a halált is legyőzte, mert érezvén, mint Fontenelle, az életben maradónak bizonyos nehézségeit, egy esőpet sem jött zavarba s nem vesztette el hidegvérét, de felmászott a Kaf hegység legmagasabb csúcsára s ott állt le szinarany trónjára, mely tudvalevőleg fölyga lábakon állott. És elbűvölően a vadállatok, az orvoadarokat, a sáskákat, lepkeket, álcákat, patkányokat és az összes sakálakat, lenyűgözték a szelket, hogy ne fújják, a napfényt, hogy ne égessen, a hódat, hogy ne száritsa, a verebeket, hogy ne piszkítsák, egyszóval lenyűgözték minden bomlasztó elemet, a nedvességet, rozsdát, pókhálót és molytömegeket, nyugodtan átengedte magát az örökkévalóságnak, mint egy igazi ur, erkölcsi talapzatán. És már kétszáz évo halott volt a trónján s a szakálta lefogott a hegyről a völgybe, olyan hosszúra nőtt s a körme a kezén rög kifurta a kesztyűt s a lábán is rög kúrdította a saruját és még mindig azt hitte mindenki, hogy él! De közben egy szu, egy vacak szu, rágt a hát a trón lábában, de erre nem gondolt a jó király, holott jókat is megírta egyik regényében, hogy egyedi lakunk ott szuhókán, nem is szólva Brehm állatvilágáról, ahol e rovarfélék makkos kitartása kellőképpen méltányolva van. A vége az lett, hogy a trón lábán kúrdált egy nap s a király lefordult a székből, arccal rogyott a porba. Mire a vadállatok, megértvén a helyzetet s a varázslat alól felszabadulván, rögtön nekiesetek s jól belakmároztak vele.

— Meg volt ez írva? — kérdeztem a zsurnaliszta együgyűségével, de spekulatív szellemben.

— Százszor — felelte Horob tanár — de soha szebbeu, mint ahogy maga fogja megírni — tette hozzá valószínűleg ironikusan és a kalapját megemelve, ottbagyott az uccsarkon.

Szomorj Dezső

— **Küldöttség járt Beogradban az elbocsájtott martonosi jegyző érdekében.** Beogradból jelentik: Bremelec Tosa és Rakics Dusan vezetésevel Martonosról egy nagyobb küldöttség érkezett kedden Beogradba. A küldöttség felkereste a kerület képviselőit, akiket felkért, járjanak közbe, hogy Milojevic Zsivko martonosi jegyző felmentését a belügyminiszter vonja vissza és a jegyzőt továbbra is tartsa meg állásában.

— **Tiltakozó gyűlés Sztaribecsejen a nagy adók miatt.** Sztaribecsejről jelentik: A sztari-becseji kereskedők egyesülete február hó 28-án gyűlést tart, amelyen a nagy adókvetések ellen fognak tiltakozni.

— **A noviszadi sakkbajnokság.** Noviszadról jelentik: A hétfői fordulón Kulcsinszki nyert Csányi, dr. Ilijos Bizám ellen, míg a Vidor-Feuer játszma függőben maradt. A torna mai állása: Kulcsinszki 4 $\frac{1}{2}$, Bizám 3 $\frac{1}{2}$, dr. Ilijos 3, Vidor 2, Feuer 2, Gribusin 1 $\frac{1}{2}$, Csányi 1, Mesterovics $\frac{1}{2}$.

— **Semleges lesz a bagdadi vasút.** Párisból jelentik: Itteni beavatott helyen helyreigazítónak megállapítják, hogy az angolai francia-török szerződést nem írták meg alá, csak parafálták. A bagdadi vasút, mely török és szíriai területen halad át, semleges lesz, vagyis konfliktus esetén egyik fél sem veheti igénybe. A szíriai határ mentén lévő részt a szerződés szerinti Törökország kapja meg, több állomással és helységgel együtt.

— **Meghalt Nobel-díjas természetűd.** Leydenből jelentik: Dr. Kamerling-Onnes, a leydeni egyetemen a természettan tanára, rövid szenvedés után hatvankét éves korában elhunyt. Nevét különösen az egész alacsony hőmérsékletek kutatása terén tette ismertté. 1913-ban megkapta a Nobel-díjat. 1924-ben Londonban az alacsony hőmérsékletek tárgyában megtartott világkongresszuson Hollandiát képviselte.

— **Jegyzői áthelyezések.** Becskerekéről jelentik: A belügyminiszter Sztójakovic Koszta bánatski-topolai jegyzőt nyugdíjazta, helyére Tabakovics Gusztáv alibunári jegyzőt helyezte Bánatski-Topolára. Az alibunári jegyzőség élére Neszkovic Andrea noviszadi pénzügygazgatóságí tiszviselőt nevezték ki.

— **Radics Pavle előadása Prágában.** Prágából jelentik: A földmives-kongresszuson Radics Pavle agrárreform miniszter a jugoszláviai agrárreformról tartott előadást. Ismertette Bosznia, Dalmácia és Délszerbia különleges szükségleteit, amelyekre a jugoszláviai agrárreform végrehajtásánál tekintettel kellett lenni. Kijelentette végül, hogy az SHS. kormánynak az a törekvése, hogy minél jobban megszilárdítsa a baráti összeköttetést Csehszlovákiával.

— **A Matteotti-pör március 16-án kezdődik.** Rómából jelentik: A Matteotti-pör vádlottjait Rómából átszállították Flettibe, ahol a tárgyalás az esküdtsek előtt március 16-án kezdődik és tizenkét napig tart.

— **Sarlachjárvány Szarajevóban.** Szarajevóból jelentik: A városban rendkívül erős sarlach-járvány pusztult. Valamennyi elemi- és középiskolában megszüntették a tanítást. A gyermekeket védőszérummal beoltották.

— **Felmentés a nemzetgyalás vádja alól.** Noviszadról jelentik: Schumacher Miklos gajdobrai földmivest azzal vádolta a noviszadi ügyészség, hogy 1923 június 6-án Gajdobrai nemzetgyalást követett el. A noviszadi törvényszék kedden felmentette Schumacheret azon a címen, hogy a büncselekmény elkövetésekor ittas volt.

— **A csehszlovák hajószindikátus megszökött sikkasztója.** Noviszadról jelentik: Szlávik Ferenc Pétert, a csehszlovák hajószindikátus sikkasztóját, aki négyszázezer dinár elikkasztása után megszökött, mindmáig nem sikerült elfogni. A rendőrség megállapította, hogy a sikkasztó pénztárnok szökése előtt felesége részére huszezer dinár betétet helyezett el egy noviszadi bankban. A betétet a rendőrség lefoglalta. A megszökött pénztárnok feleségét rendőri felügyelet alá helyezték.

— **Királysértési perek.** Noviszadról jelentik: Kriszt Borbála jagodnjaki házvezetőnőt azzal vádolta a noviszadi ügyészség, hogy múlt évi január 29-én Bolmán királysértést követett el. A keddre kiűzött tárgyalást elnapolták, mert a beidéztet tanuk nem jelentek meg. Ugyancsak kedden tárgyalta a noviszadi törvényszék Bogdanov Szvetozár obilicsevói magánhivatalnok királysértési bűnyűjét, de felmentette, mert a tettét teljes ittasságban követte el. Az ügyész felebbezett.

— **Beleesett a Tiszába.** Noviszadról jelentik: Hétfőről keddre virradó éjjel a titeli hajósok a Títelen vesztető egyik hajón nagy mulatságot rendeztek, amelyhez a zenét a titeli tamburások szolgáltatták. A zenekar egyik tagja, Acsai Lajos maga is berugott s a mulatság után részegen ment haza a Tiszaparton. Acsai eddig még ki nem derített módon a Tiszába esett és belefulladt. Holttestét nem sikerült kifogni.

— **Az állami tisztviselők és tanítók faellátása.** Szentáról jelentik: Évek óta folyó vitának vet véget a bácskai alispán 6574. számú rendelete, amely most érkezett Szentá városához. A rendelet a pénzügyi törvényre hivatkozva megtiltja a városok és községek hatóságainak, hogy a tanítóknak természetben szolgáltatás ki fizetési és világitási járandóságait, mert a törvény szerint a tisztviselőknak csak havi harmincöt dinár általános felvételére van joguk. Az általános Beogradban havi nyolcvan, Szubotican pedig ötven dinár, az eddigi évi 64 mázsa fa helyett.

— **Morénylerek a lengyelországi németység ellen.** Kattowitzból jelentik: Abban a házban, amelyben a német vendéglő van, dinamitbomba helyezett el, amely felrobbant és nagy kárt okozott. A tettet nem sikerült elfogni. Beuthenből azt jelentik, hogy azokat a németeket, akik Lamprecht bányaigazgató temetésére Birkenheidba átmentek, visszatérőükben a lengyel szövetség tagjai megtámadták. A bántalmazottak között több nő és gyermek is van.

— **Háborus állapot a litván-lengyel határon.** Varsóból jelentik: A litván-lengyel határ mentén a litván katonaság határsértése miatt nagyon komoly a helyzet. A legközelebbi órákban a szembenálló határőrségek összetűzésével lehet számolni. A litvánok a megszállt területen kivételes állapotot rendeltek el és a lengyel lakosságot szigorú ellenőrzés alá vetették. Több lengyel családot az ország belsejébe vittek.

— **Felmentés a gyújtogatás vádja alól.** Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság kedden tárgyalta Sztójkov Miljana gyálói napszámos ügyét, akit azzal vádoltak, hogy 1923 január tizenegyedikén felgyújtott két kazal szénát. Sztójkovot a kikindai törvényszék a vád alól felmentette és a tábla jóváhagyta a felmentő ítéletet.

— **Két hónap helyett kétszáz dinár.** Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság kedden tárgyalta Paunov Vukoszava varronó ügyét, akit 1925 március 9-én a noviszadi törvényszék két hónapi fogházra ítél, mert kilenc év előtt, 1917-ben eladott négy reábizott párnát. A felebbviteli bíróság a keddi tárgyaláson szállította a büntetést kétszáz dinár pénzbírságra.

— **Anyanyelvükön tanulhatnak az analfabéták.** Becskerekéről jelentik: A közoktatásügyi minisztérium a bánáti tanfelügyelőségeket is utasította, hogy az analfabéták részére tanfolyamot szervezzenek. A rendelet közli, hogy az analfabéták anyanyelvükön tanulhatnak a tanfolyamokon.

— **Véres farsang Csurogon.** Csurogról jelentik: A csurogi nagykereskedésben bál volt, amely véres verekedéssel végződött. A mulatságra összegyűlt legények közül ugyanis Adamkó János huszonhárom éves földmives összeveszett Molnár Ferenc, Kovács Mihály és Varga István legényekkel, akik az uccán meglettek Adamkót és összeszurkálták. Összesen tizenkét kézzurást ejtettek áldozatukon, aki a halállal vívódik. A verekedő legényeket a rendőrség letartóztatta.

— **Tizenhat tagu csekkhamisító bandát fogtak el Milánóban.** Rómából jelentik: Milánóban egy csaló- és hamisítóbandát tartóztattak le, amely Párisban, Budapesten és Milánóban összesen huszmillió líra erejéig követett el különböző hamisításokat. A banda vezetője Marchetti György, a rendőrségen bevallotta, hogy hosszú idő óta rendszeresen hamisított milánói bankutalványokat, amelyeket külföldön váltott be. Tizenöt társát, köztük a milánói főpostahivatal néhány tisztviselőjét, akik külföldi levelekből kiszúrták és a banda rendelkezésére bocsátották az értékeket, elsősorban az utalványokat, szintén letartóztatták. Marchetti bevallotta azt is, hogy éveket ezelőtt Budapesten Salanévén 230.000 lírát vett fel egy utalvány alapján, mely Scalea palermói herceg nevére szült. A rendőrség reméli, hogy a banda letartóztatásával véglegesen kézrekeríti azt a nemzetközi hamisító társaságot, mely évek óta folytatja üzemeit. A rendőrség határozottan cáfolja azt a hírt, amely szerint a banda tagjainál talált utlevélbélyegző az olasz külügyminisztériumból származnék.

— **A remény kormányválság.** Bukarestből jelentik: Ferdinánd király a hét folyamán audiencián fogadja a pártok vezetőit. Politikai körökben biztosra veszik, hogy lényeges politikai változások fognak bekövetkezni.

— **A mulatság vége.** Szomborból jelentik: Aleksza-Szanticevön Szarics Péter kocsmájában Sztipics Sztanko és Mándics Milivoj földmivesek összeveszttek. Mándics később hazament, magához vett egy fejszét és elment Sztipics házához. A fejszével döngögni kezdte a kaput, de nem sikerült behatolni, ezért az ablaknál próbálkozott. Az ablakot a fejszével beütötte és az üvegszilánkok súlyosan megsebesítették Sztipics leányát, aki az ablak mellett aludt. A lár-mára összecsesült szomszédok tették Mándicsot ártalmatlanná. A súlyosan megsebesült leányt beállították a szombori kórházba, Mándics Milivojt pedig letartóztatták.

— **Elítélt rendőrőrmester.** Noviszadról jelentik: Bugarszki János szelencei rendőrőrmestert 1925 június 6-án a szombori törvényszék hathónapi fogházra ítélte, mert ok nélkül letartóztatta Gajdos Pál szelencei napszámost. A noviszadi felebbviteli bíróság kedden háromnapra szállította le a büntetést.

— **Jugoszláv helyeggyűjteményt vásárolt az angol király.** Beogradból jelentik: R. A. Gallov beogradi angol követ az angol király megbízásából megvásárolta a Szleposevics-féle helyeggyűjteményt, amelyben több igen ritka, régi szerb bélyeg is van.

— **Leégett egy kávéház Bezdánban.** Bezdánból jelentik: Limburger Antal kávéházában vasárnap tűz ütött ki. A tűz rendkívül gyorsan terjedt és rövid idő alatt a kávéház berendezése teljesen leégett. A kár százezer dinár, amelynek egy része biztosítás utján megtérül.

— **Szenta város nem tudott meg-egyezni a telepesekkel.** Szentáról jelentik: Szenta város tanácsának több évi sürgetésére — mint már jelentettük — az agrárreform minisztérium feloldotta a zár alól Szenta város kilencszáz holdas bányai földbirtokait, Nagybatkáról és Nagybudzsákról és megengedte a földek eladását, azzal a kikötéssel, hogy a földek eladásánál elsősorban az érdekeltektől bányai agrárigénylők jöhetnek figyelembe. A város kedde hívta össze az érdekelteket, de minthogy a szanádi, padoi és potiskisvetinikói földigénylők túl alacsony bérösszeget ajánlottak fel, a városi tanács nem fogadta el ajánlatukat, hanem elhatározta, hogy folytatja a tárgyalásokat az érdekeltektől községek földigénylőivel. Ha ezek a tárgyalások nem vezetnek eredményre, a földeket az arra jogosultak között nyilvános árverésen fogják eladni.

— **Preri-tűz Ausztráliában.** Wagga-Waggából jelentik: Az öt különböző helyen támadt preri-tűz most már egyetlen tüztengerévé olvadt össze. A tűz kiterjedése jelenleg egyvonalon száz mérföld. A tűz továbbterjedése nagyjából erdőséget, továbbá juhnyájákat és marhacsordákat fenyeget.

— **Megverte a vendéget.** Szentáról jelentik: Looskai József szentai gazda betért a tornyospusztai Szakmányi-féle vendéglőbe. Gere Miklós, a vendéglős alkalmazottja összeveszett Looskával és egy székekkel úgy fejbe ütötte a gazdát, hogy eszméletlenül összeesett. Gere ellen megindult az eljárás.

— **Hirtelen halál.** Vadászi Márton 50 éves topolai gazda hirtelen délután 3 órakor hirtelen meghalt. Vadászi délután 2 órakor még barátjaival beszélgetett az utcán, majd hazament, ahol rosszullétről panaszkodott. Hozzá tartozói orvost hívtak, mire az orvos megérkezett, Vadászi már meghalt. Az elhunytat, aki régebben képviselőtestületi tag volt, az egész község ismerté s halála nagy részvétet keltett.

— **Ujból megkezdődnek az adóvégrehajtások a szentai járásban.** Szentáról jelentik: A szentai járási pénzügyigazgatóság területén körülbelül negyvenmillió dinárra rug a jövedelem és vagyonadóhátralék. Ebből Martonosra egymillió negyvenezer, Horgosra három és fél millió, Sztarakaniszára ötmillió kétszáz ezer, Adára öt és fél millió, Molra ötmillió kilencszáz ezer, Szentára tizenhétmillió hatszáz ezer dinár esik. Az adóhátralékok behajtására a járási pénzügyigazgatóság újból a legszigorúbb utasításokat adta ki és elrendelte, hogy a késedelmes adózók ellen végrehajtást vezessenek és árverés útján szedik be az adót. Kedden kezdődött meg a kíméletlen adóbehajtás Martonoson, ahol az árveréseken és végrehajtásokon maga a szentai járási pénzügyigazgatóság főnöke, Miroslavjevics Dusán vesz részt. A szentai járáshoz tartozó községek a szentai vasárnapi nagygyűlés alkalmával kérték fogják, hogy az adóhátralékok kifizetésére legalább is felévi halasztást kapjanak, amint azt a radikális képviselőknek a pénzügyi kormányzat meg is ígérte.

— **A Jadranska Strazsa filmje Szubotícán.** Február 25. 26. és 27-ikén a Korzó moziban a »Jadranska Strazsa« az udriai tenger mellékéről készített filmeket fog bemutatni. Az előadás rendezői kérik a közönséget, hogy mind számosságban látogassák az előadásokat.

— **Jadlowker hangverseny Noviszadon.** Jadlowker Hermann szombaton este 8 1/2 órakor rendezi Noviszadon a belobodában egyetlen művészhangversenyét. A világhírű operáénekes gazdag műsorral több orosz énekszámokkal foglalta meg. A hangverseny iránt lázas érdeklődés mutatkozik, úgyhogy a jelek után itélve, szűkült ház lesz. A még meglévő kevés számú jegy a Bácsme gyei Napló noviszadi fiókiadóhivatalában (telefon 580), Lipkoviccs dohánytörszédjében és a Rad színházi irodában (Jegrejska uca 6) kaphatók.

— **Kilencvenhat kilós harcát fogtak.** Az újságírás legendás szép időszakában a köztisztaság és a közvilágítás mizériáról írt cikkeket. A fiumei cápa megjelenéséről s a több métermázsás halról szóló híradások tették időközönként változatosabbá. Hirdemes volna oknyomozó tanulmányt írni arról, hogy amióta a világot és az óh nyájas olvasót egyéb problémák is izgatják, mint a közvilágítás, a köztisztaság és egyéb közproblémák, azóta eltűnt a fiumei cápa s sem a Krivajában, sem a Tiszában nem mutatkozott a több métermázsás harcra. A harcok — úgy látszik — vagy fiatalon kerülnek horogra, illetve kerítik őket hálóba, vagy pedig ők is soványító kurát használnak, mert a husz-huszonöt kilós harcra is ritkaság számba megy. A régi szép idők visszatérésének jelét lássuk-e abban, hogy kezdenek nőni a harcok? Vukováron, mint tudósítónk jelenti, Dombaj Rudolf ottani halász egy kilencvenhat kilós harcát fogott ki a Dunából. Az óriási harcra — ez mutatja a vukováriak jó étvágyát — egyik vacsorázó társaság egy ültőhelyében elfogyasztotta. Válijk egészségükre.

— **A mindennapi kenyér.** Subotícán és környékén van a legjobb buza s a legjobb liszt s Subotícán sütik a legrosszabb kenyert. Arról már nem is szólnok, hogy a buza és liszt ára állandóan esik, de a kenyér a piacon és a pékboltokban változatlanul drága, azonban ideje volna valami rendszabályt megalkotni arra, hogy a mostani tim-sós, savanyu, keserű, gyomorbaajt okozó valami helyett jöminőségű kenyeret kapjon drága pénzért az a szegény ember, aki kénytelen a kenyeret vásárolni. A legjobb rendszabály az volna, ha egyetlen sütő akadna, aki okos üzleti érzéssel jó kenyeret sütné s ezáltal a többi kartársait is kényszerítene arra, hogy ne abban fejtessenek ki művészetet, hogy miképp lehet olyan keveréket előállítani, amely csak kűfalakra hasonlít a kenyérhez.

— **Sakkgyűlet alakul Sztaribecsen.** Sztaribecseről jelentik: A sztaribecsei sakkjátékosok klubot alakítottak, amely rövidesen megkezdí működését.

— **Előkészületek a divatrevüre.** Subotícán az első divatrevü bemutatása márciut 7-ikén lesz a Bácsme gyei Napló sorsolása alkalmával. Érthető tehát az az érdeklődés, amely a divatrevü iránt mutatkozik. A női ruha szalonok, kalapok és cipőüzletek nagy számmal jelentkeztek a divatrevüben való részvételre. A divatújdonságokat nívós hangverseny keretében mutatjuk be. Azok részéről, akik a divatbemutatón kiállítani akarnak, készséggel szolgál felvilágosítással a Bácsme gyei Napló kiadóhivatala. A divatbemutató befejezése után ojtjuk meg előfizetőink s olvasóink részére a sorsolást. A hangverseny, divatbemutató és sorsolás ingyenes lesz, beléptidíjat senki sem fizet. Az előfizetési igazolványok, amelyeknek szétküldését március 1-én kezdjük meg, szolgálnak belépti jegyül.

— **A »Kék madár«** Noviszadon. Noviszadról jelentik: A világ minden nagy színpadán óriási sikerrel vendégszereplő és világhírű orosz társulat a Kék madár március 17, 18, 19, 20, 21. és 22-ikén Jashny személyes vezetésével és mesebeillő látványos díszleteivel Noviszadon, a Nemzeti Színházban fog vendégszerepelni.

— **Elsülyedt egy vitorlás az Adrián.** Splitből jelentik: A »Sztarcsoviccs Ante« nevű vitorlászajó Rab szigete mellett elsülyedt. A hajó legénységéből hárman a tengerbe fulladtak, a többiek megmenekültek.

— **A szubotícai Krali Alekszandar Lovaregyület közgyűlése.** A szubotícai »Krali Alekszandar« Lovaregyület február 28-án, vasárnap délelőtt 10 órakor évi közgyűlést tart a Bárany-szálloda helyiségében. A vezetőség kéri a tagokat, hogy a közgyűlésen teljes számmal jelenjenek meg.

— **A kabátlopás specialistája.** Noviszadról jelentik: Filips Jakab vinkovci harisnyakészítő múlt évi április 12-ikén Noviszadon Ledár Andrásról egy 700 dinár értékű kabátot lopott. Múlt évi október 19-ikén Noviszadon Bátori Ferencről 1200 dinár értékű kabátot és egy 2000 dinár értékű arany órát lopott. A noviszadi törvényszék ezekért a lopásokért kedden hat havi börtönnre ítélte. Az ítélet jogerőre emelkedett.

— **Házasság.** Szalay Aurél (Subotíca) és Stefan Anna (Sombor) házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett).

— **Egy cseléd lány titokzatos halála.** Noviszadról jelentik: Kovács Ilonka tízenhat éves szolgáló Engel Bernát titeli péknél volt alkalmazva. A cseléd lányt kedden hajnalban eszméletlenül találták ágyában. Rövidre rá meghalt. A titeli rendőrség vizsgálatot indított, hogy öngyilkosság vagy bűntény esete forog-e fenn? A titeli járásbíró elrendelte a holttest felboncolását.

— **Vilmos excsászár pazar pompában tölti száműzetését.** Az Associated Press Doornból azt jelenti, hogy II. Vilmos, miután minden reménye megvan arra, hogy Németországból nagyobb vagyonhoz jut, nem járassa többé a szegényember szerepét, hanem olyan fogadásokat rendez és olyan nagyszámu személyzetet tart maga körül, ami a régi császárság pompáját is meghaladja. Az amerikai lap gunyos címmel közli ezt a hírt.

— **A Kék postakocsi Szentán.** Szentáról jelentik: Szilágyi László nagy sikert aratott operettjét, a Kék postakocsi-t adják a szentai műkedvelők április 4-ikén. A darabot Bubola Ignác rendezi.

— **Rendőrségi szaklap.** A »Policija« című rendőrségi szaklap január-február havi száma most jelent meg. A kitünően szerkesztett rendőrségi folyóiratba dr. Jovánoviccs M. egyetemi tanár, Doganoviccs Gojko államtitkár, dr. Vodopivec Tran egyetemi tanár, dr. Krszúcs Viktor, Vencel Albrecht volt newyorki rendőrfőnök, Todoroviccs Cséda tanár, Popoviccs Áca államtitkár, Cvetkoviccs Brana író írtak értékes cikkeket. A folyóirat ezenkívül több rendeletet és rendeletmagyarázatot közöl. A titeli szaklapnak Alimpics Dusán és Lúzareviccs Vászsa, a belügyminisztérium államvédelmi osztályának volt főnöke a szerkesztő, akik Jugoszlávia legtekintélyesebb rendőri szakemberei. A »Policija« minden hónapban egyszer jelenik meg. Előfizetési ára egy évre száz dinár. A szerkesztőség és kiadóhivatal címe Beograd, Karagyorgyeva ulica 69. szám.

— **A fascisták óriási hadiemléket állítanak.** Milánóból jelentik: A nemzeti propaganda érdekében létesített fascista szervezet óriási méretű hadiemlékmű létesítését tervezi. A vasszerkezetből álló emlékmű nagyságban az Eiffel-tornyot is felülmúlja és Mussoliniról neveznék el. A milánói pályaudvar előtt vagy a milánói népkertben akarják felállítani.

— **Felakasztotta magát, mert elszegényedett.** Vukovárról jelentik: Redenbach Henrik hatvan éves vukovári lakos öngyilkossági szándékából felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már meghalt. Redenbach valamikor jó módú ember volt, de öreg napjaira elszegényedett. A szegénység és a nyomor elől menekült a halálba.

— **Jadlowker szubotícai hangversenye.** Óriási érdeklődés előzi meg Jadlowker Hermannak a világhírű operáénekesnek február 28-iki, vasárnap esti hangversenyét, amelyet a szubotícai izraelita nőgyűlet rendez a városi színházban. A hangverseny eljegyzett jegyei csütörtök reggeltől kezdve átvehetők Spórer Mórénál és ugyanott még néhány jegy kapható is.

— **Dagad a Kalodjera botrány.** Zagrebból jelentik: Kalodjera ókatholikus püspök körül támadt botrány egyre nagyobb hullámokat vet. Kedden Viduics sajtópórt indított a Stara Katolikus című lap szerkesztője ellen, aki a Kalodjera-pör tárgyalásáról írván, súlyosan megfáradta az ókatholikus lelkeszt. Hír szerint maga Kalodjera püspök is újabb sajtópórt indít néhány öt rágalmazó horvátországi katolikus lap szerkesztője ellen.

— **Megverte a csendőrt.** Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság helybenhagyta a három hónapi fogházra ítélt Remelyei Dusán dobricai földműves büntetését. Remelyeit a pan-csevői törvényszék ítélte el, mert az utcán megverte Gojkoviccs Vászsa csendőrt.

— **Ujból megnyílt a fiumei horvát kaszinó.** Fiuméből jelentik: A fiumei kaszinót, amelynek működését az olasz kormány évekként ezéltől betiltotta, vasárnap újból megnyitották. A kaszinó az egyetlen szláv társadalmi egyesület, amely Olaszországban működik.

— **Német tudósok Jugoszláviában.** Zagrebból jelentik: Április elején egy nagyobb csoport német tudós Jugoszláviába jön. A tudósok geológiai és néprajzi tanulmányokat fognak végezni az SHS. királyságban. A német tudósokat az országban a közoktatásügyi minisztérium egy inspektora fogja kalauzolni.

— **A madridi földalatti villamoson összeütközött két villamosvonat.** Párisból jelentik: Vasárnap súlyos szerencsétlenség történt Madridban a földalatti villamoson. Egy kocsi fékje elromlott és teljes sebességgel beleszaladt egy veszteglő kocsiába. Két utas meghalt, tizenöt többé-kevésbbé súlyosan megsebesült.

— **Pátkai Sándor hegedűművész annak közlését kéri, hogy egy szerda este rendezendő bál meghívójára az ő előzetes tudomása nélkül, tévedésből került az a kitétel, hogy a bálon a zenét Pátkai zenekara szolgáltatja.**

— **Elfogták a linzi szőnyegkereskedő gyilkosát.** Linzből jelentik: A rendőrséghez névtelen levél érkezett, amelynek alapján letartóztatták annak íróját, Spiesberger Mici lincznőt, aki nyolc órai kihallgatás után bevallotta, hogy január 31-ikén agyonlőtte Schafranek szőnyegkereskedőt.

— **A francia fasisták nemzeti diktatúrát követelnek.** Párisból jelentik: A nacionalista pártok kedden annak a nappal tízedik évfordulóján, amelyen az offenzíva megindult, Verdunban emlékünnepet rendeztek. Désiré Ferry képviselő a Millerand-féle nemzeti köztársasági blokk tüntetőgyűlésén a kormányt azzal a szemrehányással illette, hogy az emlékünnepélyen nem képviselteti magát. A nacionalista pártok emlékünnepélyével egyidejűleg az ujonnan alakult fasista szervezet is megtartotta első seregszemléjét. A Le Nouveau Siécle állítása szersint Keletfranciaország valamennyi területéből négyezer kiküldött jött el Verdunba és fogadta el a francia fasizmus programját. A fasisták felhívást intéztek az országhoz, amelyben kijelentik, hogy ki fogják kényszeríteni a tehetetlen parlament lemondását és a volt frontarcosok megteremtik a nemzeti pártok és osztályok felett álló, diktatúrát és a legközelebbi jövőben a nemzeti érdekek valódi képviselőit hívják létre két parlament formájában, a termelői parlamentjének és a család apák parlamentjének formájában. A fasista tüntetőgyűlés egyékként a pénzügyi probléma azonnali megoldását követelte.

ASSZONYOM! Töltsétek ki: POUFRE NON PAFUM BOURGUIS-PARIS

Több mint száz százalékkal növekedett a választók száma Topolán. Topoláról jelentik: Most fejezték be a községben a választók összeírását. A községnek 3800 választója van, míg a múlt évben csak 1500 polgárt vettek fel a névjegyzékbe. A választók szaporodásának az az oka, hogy azokat, akik katonai szolgálatuknak eleget tettek, kivétel nélkül felvették a névjegyzékbe s az összeírást általában lelkiismeretesebben és igazságosabban végezték.

Pierrot-bál Szentán. Szentánról jelentik: A szentai Hagyibor Sportegyesület február huszonhétedikén, szombaton időnkonyecsi Pierrot-bált rendez.

Körözött tolvaj tartóztattak le Noviszádon. Noviszádról jelentik: A noviszádi vasúti rendőrség vasárnap délután egy gyanús viselkedő embert szállított fel igazolásra, akinek azonban semmilyen igazolásra nem volt. Meguntozásakor töltött Browningot találtak nála. Bekísérték a rendőrséghez, ahol kiderült, hogy Sárközi Miklós kulai löveggyárak, akik lopás miatt a szombati törvényszék keres. Atkísérik a szombori ügyészséghez.

Kraljevbrégi pezsgő a vezető márka

Az Ördög mátkája Csurogon. A csurogi kereskedő- és iparosifuság nagy sikerrel adta elő Tóth Kálmán: "Ördög mátkája" című népszínművét. A darab szereplői közül Sörégi Ilonka, Palásthy Mariska, Horváth István, Magyar Árpád és Oroszi Lajos tűntek ki.

Értesitem a közönséget, hogy külföldi tanulmányutamból visszatértem és legmodernebb szépségápolást a Pompadour kozmetikai és női fodrász szalonban végzem. Papné.

Folyó hó 27-én, kedden este a Lloydban rendezte jelmezes Parim-estélyét "Hakoah" és "Reusza" szuboticei zsidó ifjúsági egyesületek, mely az idény legcéljásabb jelmezbijája lesz. Meghívó kötelező. Kik meghívót tévedésből nem kaptak, úgy forduljanak a vezetőséghez.

KÖZGAZDASÁG

A vészhirok. Irtunk már nemrégiben, hogy Suboticán vannak egyes emberek, akik abban találnak szórakozást, ha egyes kereskedők és vállalatokról azt terjesztik, hogy üzleti nehézségekkel küzd, insolvens, vagy csőd előtt áll. Reggel felkel a vészhirok, sétára indul, a szeme megakad egy cégtáblán, kis-sé morfondíroz magában, aztán bemegy a kávéházba, szomorú arcot vág, s mikor megkérdezik, hogy mi a baja, fájdalmas hangon rebegi: — Csupa rossz hírek. Sohase hall már valami jót az ember. Ki hitte volna, hogy az a derék jóra való Spiess Mór és Társai is csődöt kért maga ellen.

— A Spiessék is — csudálkozik rá a társaság...

— Ha nem hallottátok, akkor én nem mondtam semmit...

Persze már mindenki hallott valamit, mindenki tud egyenest s föléra mulva az egész város beszél az újabb csödről, vagy fizetési képzetlenségről. Az egyik sajnálkozik, a másik örül, de tovább adja a hírt, úgyhogy néhány nap mulva már az érdekelt is megtudja, amikor felmondták, vagy megszorították a hitelét, vagy esetleg tényleg fizetési képzetlenségbe kergették.

A szuboticei piac úgy is elég beteg, a cégek küzdenek a súlyos gazdasági válsággal. Ilyenkor vészhirokok alapítalan rágalma, vagy könnyelmű kijelentése súlyos bajoknak válhat forrásává. Ezt azoknak kellene figyelembe venni, akik

a kávéházban, vagy az utcán hallott fizetési képzetlenségi híreket könnyelműen tovább adják. Talán jobb volna, ha azok, akik mindenáron vészhirokat akarnak terjesztetni, más térre tennék át működésüket.

Alaptöket emel egyik topolai bank. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium 4204—924. számú rendeletével megengedte, hogy a Bástopolai Önségélyző Takarékpénztár r.t. alaptökejét 250.000 dinárról 500.000 dinárra emelje fel. A bank az alaptökeemelést most hajlja végre tízezer darab 25 dináros új részvényt bocsát ki. Az új részvények átvételét 1:1 arányban a régi részvényeseknek biztosítják.

A bánati kereskedelmi kamara a negyedosztlyu kereseti adókievetések ellen. Becskerekéről jelentik: Becskereken most kezdődtek meg a negyedosztlyu kereseti adó-kivevések. A kereskedelmi kamara elhatározta, hogy az adókievetések enyhítése érdekében akciót indít és felhívta az érdekelteket, hogy február 27-ikéig jelentsék be a kamaránál azokat az adatokat, amelyeket adóvallomásaikban is feltüntettek.

Csöd. Noviszádról jelentik: A noviszádi kerületi törvényszék, mint csödbíró, kedden csődöt nyitott Braun és Handel temerini, be nem jegyzett cég ellen. Csödbiztossá Glumác Bogdán törvényszéki bírót, csödtömeggondnokká dr. Kerekes István noviszádi ügyvédet nevezték ki. A követelések bejelentésének határideje április 26., csödtárgyalás május 26.

KINTORNA

— Hé, pincér, miért sir ott a sarokban a főnök ur?

— Kérem szépen a kedvenc kandurja halálozott el tegnap.

— És olyan érzékeny lélek, hogy ezen sir?

— Nem az a baj, hanem az, hogy a vendégek olyan közönyösen eszik, mint özpecsenyét.

A állatkertben egy papa mutogatja kis fiának az állatokat. A számár ketrec előtt a következő párbeszéd folyik le közöttük.

— Papa, mi ez?

— Ez, fiam, a számár-papa.

— Hát azok?

— Az a számár-mama és a kis csacsi.

— Papa, hát a számárak is háziasodnak?

Az apa mély rezignációval jegyzi meg:

— Bizony, csak a számárak háziasodnak...

Farsang alatt lelkenedve rohan be egy hírnök a kávéházba.

— A barátok templomában most egy családi dráma játszódott le.

Az emberek sápadt izgalommal kérdezik:

— Családi dráma... A templomban?

— Igen. Két fivér két nővért vezetett oltárhoz.

Zaplattyiné rémesen veszekszik az urával. Szemére veti a multat:

— Koldus voltál, a butort, a fehérneműt, az evőeszközöket én hoztam a házhoz. Míg volt neked, miért megúszáltél?

— Míg volt? Békességem.

A szuboticei kereskedelmi akadémia harmadik osztályában Milladinovics igazgató tanítja a történelmet. Az igazgató, aki különös súlyt helyez az évszámokra, tegnap történelmi órán a következő kérdést intézte egyik diákjához:

— Mondd meg fiam, mikor volt a harmadik keresztény háború?

— A második után! — válaszolta la-

hozás nélkül a diák.

Az 500 dináros rejtély

A Bácsmegyei Napló vasárnapi példányát, amelyben a hetedik oldalon

Halálos operáció száz dinárért

Tiltott műtéletek végett egy petrovoszelői földműves asszony

cikk a következő címváltozással jelent meg:

Halálos műtét ezer dinárért

Tiltott operációkat végett egy petrovoszelői földműves asszony

megejtálta:

Falkenstein Sándor

Subotica, Cara Lazara ul. 13.

akinek az 500 dinárt ma kifizettük.

*

A Bácsmegyei Napló keddi példányai közt két olyan példány volt, amelyben a harmadik oldalon

Borzalmas vasuti katasztrófa Spanyolországban

Tíz halott, hatvan sebesült

cikk a következő címváltozással jelent meg:

Rettenetes vasuti katasztrófa Jugoszláviában

Hatvan halott és tíz sebesült

Akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nyolc napon belül a kiadói hivatalnak beszolgáltatja,

500 dinár jutalmat

kap.

Ak a Bácsmegyei Naplóra előfizet, részvesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek kisorsolásra.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1926. február 23.

Budapest deviza 1252—1257, valuta 1251—1257.

Prága deviza 5962.50—6012.50, valuta 5925—5975.

Berlin deviza 737—739 milliárd márka, valuta 735.5—739.5 milliárd márka.

Bécs deviza 1246—1250, valuta 1242.5—1248.5.

Trieszt deviza 4370—4385.

London deviza 276.

Zürich, febr. 23. Zárlat: Beograd 9.125, Páris 1862, London 2527, Newyork 519.5, Brüsszel 23.62, Milánó 20875, Amsterdam 208 1/4, Berlin 123.75, Bécs 73 egy-nyelvad, Szófia 3.70, Prága 15.375, Varsó 63.56, Budapest 72.70, Bukarest 2.25.

Beograd, febr. 23. Zárlat: Zürich 10.45, Páris 210.50, London 276, Newyork 56.79, Brüsszel 258.50, Milánó 228, Amsterdam 2280, Berlin 1351, Bécs 729, Prága 16860, Budapest 798, Bukarest 24, Szaloniki 80.

Zagreb, febr. 23. Zárlat: Páris 203.55—205.55, London 276.21—277.41, Newyork 56.725—57.025, Milánó 228.07—229.27, Berlin 1352.50—1356.50, Bécs 729.70—803.70, Prága 168.13—169.13, Zürich 1093.75—1097.75.

Noviszádi terménytőzsde, február 23. Buza: 2 vagon bacskaí 285—287.50 dinár, Tengeri: 1 vagon bacskaí, régi 146 dinár, 3 vagon bacskaí, új, fővonal, 114 dinár, 10 vagon szerémi, májusi, Indija paritás 132.50 dinár, 2 vagon szerbiai, Obrenovac paritás 118 dinár. Irányzat: lanyha.

Szentai gabonaárak, február 23. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 250 dinár. Árpa 120—123 dinár, Sörárpa 135 dinár, Zab 136 dinár.

Rozs 190 dinár. Köles 120 dinár. Tengeri morzsolt prompt 105 dinár. Március-áprilisi 115 dinár. Duplikát kassza 125 dinár. Irányzat: lanyha.

Szombori gabonátőzsde, febr. 23. Zárlat: Irányzat: változatlan. Buza 285—290, rozs 170—180, zab 175—180, takarmányárpa 130—135, tavaszi 165—170, bab 130—140, válogatott bab 180—190, köles 140—145, szárított tengeri 137.50—142.50, új tengeri 112.50—113, liszt nullás GG, 460—480, sőtésziszir 19—19.50.

Budapesti gabonátőzsde, febr. 23. A terménytőzsdén az irányzat nyitáskor tartott, a forgalom élénk, miután két budapesti nagymalom, amely egy hét óta állandóan örül, naponta átlag 40—50 vagon búzát vesz fel a piacon.

A kínálat tiszavidéki és Duna—Tiszaközi búzában élénkebb. 407.500 koronával kínálják a 77-es tiszai és 402.500 koronával a pestvidéki búzát. A külföld érdeklődése is emelkedik a magyar buza iránt. Murakereszturon a budapesti paritásos árat fizetik dunántúli búzáért. Hegyeshalomban 420—422.500 korona a 78-as jobbminőségű buza.

A rozs ma is elhanyagolt, jelentéktelen üzlet van benne. 227.500 korona a prompt rozs budapesti paritásában.

A takarmányelkek piacán az üzlet kisméretű, alig van kereslet. Csak prima árpa helyezhető el könnyen 270—280.000, sörárpa 350.000 koronával budapesti paritásában. A jöminőségű zab 260—265.000 korona. A tengeriüzlet esendes, a külföldi vásárlások szünetelnek. Azonnali szállításra 182.500 koronát fizetnek a tengeriért, májusra budapesti paritásában 202.500 koronát.

A liszti piacon nincs változás.

Rádió-műsor

Csütörtökön, február 25-ikén

(A városok mellett szám a hallámszert jelenti)

Bécs (590—530): D. e. 11 és d. u. 4.15: Hangverseny. 8.15: Operaelőadás (Szigfried)

Milánó (320): D. u. 4.30: Jazz-band. 9: Quintett.

Páris (358): Este 10.15: Beethoven-nyitányok.

London (365): Este 9: Hangverseny.

Budapest (546): D. e. 9.30, d. u. 12.30 és 3: Hírek, közgazdaság. 6: Előadás.

7: Quartett. 9: Aria-est. 10.30: Táncczene.

Prága (368): D. u. 5: Hangverseny. 7.30: Előadás, a prágai városháza díszterméből.

Münster (410): D. u. 4.30: Dvorzsák-szerzemények.

Róma (425): D. u. 2.15: Hangverseny. 5: Jazz-band. 8: Operette-előadás.

Lipscé (452): D. u. 4: Hangverseny. 7.30: Operette előadás (Fra Diavola).

Königsberg (463): D. u. 4.15: Régi és új operettek. 7.30: Kamarazene.

München (493): D. u. 4.30: Hangverseny. 9.40: Dal-est.

Zürich (515): D. u. 3 és 4: Hangverseny. 8.30: Vidám-est.

Brünn (521): Este 7: Zenekari hangverseny. 8.10: Orosz balafajka.

Genf (360): Este 8.17: Zene. 9.15: Angel zene.

Daventry (1600): D. u. 5.15: Zene. 7: Táncczene. 8.23: Klasszikus-est. 9: Pantomim. 11.30: Savoy-szálló hangversenye.

Páris (1750): Este 9.45: Hangverseny.

BUTORSZÜKSÉGLETÉY
legcsöbnyű szerzhetű be 11013
Nagy Varjas Rókus
asztalosmesternél, Subotica, VI. Vukoviczra 3

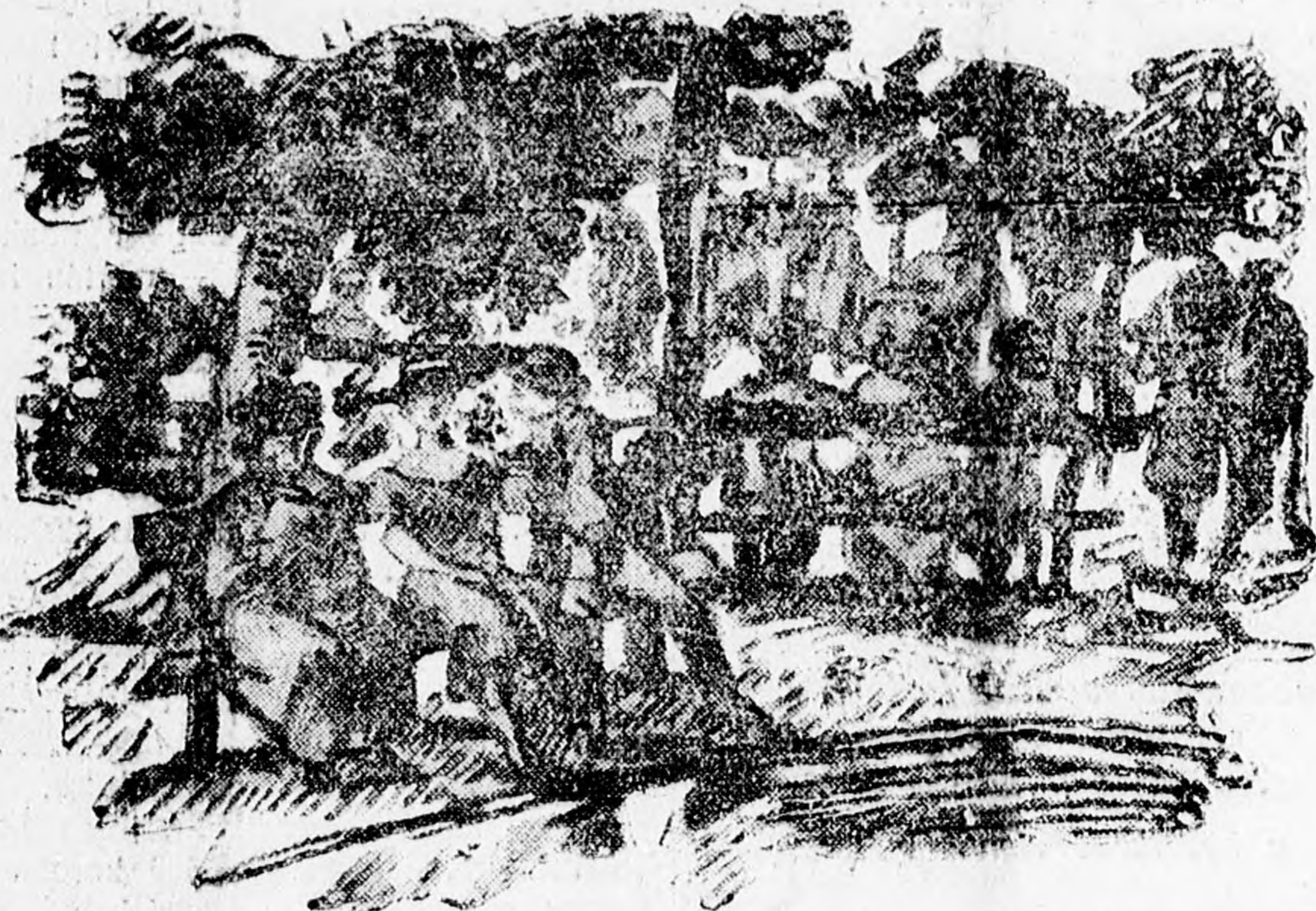
MŰLÁBAK, MŰÁROK
EGYENES ÉS TÖRTÉNY FŰZÖK,
BEJÁRTÓ KÖCSIK
EGYEDÜLT KÉSZÍTŐJE
SCHÖNBRUNN VÁLLALAT
SUBOTICA, PAJZS TITKÁRSÁG UJLICA 9.

Foltok a szivárványon

— Regény —

Írta: Sz. Szigethy Vilmos

Balázs Árpád rajzaival

„A Csaba vezér emlékére elnevezett parkban hemzseg a nép. Ábrándos leányok idejönnek gondos anyai felügyelet mellett és egész napi munka után szívják magukba a friss levegőt.”

A szalmaövegyek, akiket szintén helybenmaraszt az üzlet, meg az iroda, egész évi önfegyelméletük után átalakulnak veszedelmes bohémekké s egyszerre fölfedezik, hogy a kaszáros kisasszony nem olyan öreg, mint amilyennek a tászkók mondták. A cukrászdában Zseni kisasszonyt ostromolják, de a főrt legszélsőbb határáig, ahol ridegen megáll.

— A többi a kapitányé.
A kapitány vén legény, egyik lába már a nyugdíj felé roskadozik, de Zseni kisasszony hűsége hozzá megtörhetetlen.

Ez bizonyosan elveszi, ha megérkezik a kérelmetlenül parancs a visszavonulásra.
A fürdőn nyaraló asszonyok írják háza az elégedetlen leveleket. Semmi se jó, minden drága, nagy unalom és kómiszak a gyerekek.

— Soha többé gyerekekkel nem megyek semerre, több velük a bosszúság, mint az üdülés.
Az aláírás örökké lüti feleséged-del végződik, azon az alapon, hogy az örökké fogalmából a világ teremtése óta ki kell venni a nyarat. — néha pláne a sifóki kavallér figyelmesebb a menyecskét, hogy küldhet néhány száz esőket is. Nem árt. Levélben semmi esetre.

A Csaba vezér emlékére elnevezett parkban hemzseg a nép. A polgármester számtalan interpelláció dacára sem hozatta rendbe a petróleum-lámpákat, de hát ez látekről, sem veszedelem, hiszen itt lettek is vannak jelen, már pedig azok nem ellenfelei ennek a homálynak. Ábrándos leányok idejönnek gondos anyai felügyelet mellett és egész napi munka után szívják magukba a friss levegőt. A folyók álmodoznak az alacsony vízállás miatt a Bogdánovics büresellől, inguillás leányok verik a citerát és énekelnek hozzá melankólikus nótákat. Az akkordok idáig érnek és ezen elmerengeni igen alkalmas. A hangok utat találnak a szívekhez, megreagáltak a kello hurokát s' mics a jogász-gyerek a pesti élet viszonyosságait meséli a mamának, keze az anya háta mögött valamiről alattomosággal kulesolló át a kislány apró kacsóit.

Nyar van, még mindig forróság, gyöngébb az akaratérő is ilyenkor. Csupa pocsis a békák kuruttyolása s a szenzációk apróbb eseményeket is megtisztelnek a maguk izzató címével.
A helyi lap részletesen foglalkozik az időjárással, a vezércikkében a pályaválasztásról értekezik, közbe-közbe hazafias buzgalommal dörögve a közönség felébe, hogy a hazai fürdők tartolása elsőrendű kötelessége minden jó magyarának, avagy milyen házagot pótolna a dalárd megismerése.
Azonban arról, hogy itt valamikor nem is olyan régen, csupán pár hete, Klendóczyaffér, Bozdán-ügy volt...

nem beszélt senki. Kit is érdekelt, ha az emberek nem ütik egymást?

XI.
A Hozzék a város végén laktak, a szőlők között. Az öreg ott foltnak találta a levegőt és olesóbbnak a telket.

Kényelmes szép házat épített a maga számára, az esztendőik folyamán valóságos kis erdőt tenyésztett előtte, mögötte, körülötte. — Itt nevan el lehetett viselni a forróságot.

Éva azzal foglalkozott, hogy segített az öregnek felbontani a leveleket. A nagy táskát is ő nyitotta ki, belepirult a lázas izekezetbe, mintha már nem volna olyan érdekes, mint amilyennek ígérkezett. A napok egyébként egyformák voltak, rémületesen egyformák.

— Nincs kedved a városhoz? — kérdezte Hozzék Péter.

— Akár sece lássam.
Egyszer június végé felé volt már — mégis csak érdekesebb volt a posta a mindennapiál, pedig látszatra se több levél nem jött, sem kevesebb, mint máskor. De talán mégis több volt egyetlenegyvel.

Hozzék Péter észrevette, hogy a lánya elpirul s a postabütyköt nyomát nézi, azonban nem szól semmit. Már a mindennapi foglalkozása sem érdekli, ahelyett ábrándos utamokat ver ki a zongorán.

Este kiültek a parkjukba, a szököket közelébe. Az öreg pipált, alig beszéltek pár szót.

A jóvő héten felszabadulok, mondta később Péter ur. Szeretnék elvinni valamerre, rossz színben vagy.

Aztán hozzátette:
— Amiórt nem panaszkodsz, látom én, hogy árt neked ez a levegő.

— Mindegy apa — mondta Éva igen halkán.

— Éh, már hogy volna mindegy! Te finomabb szövegből vagy gyönyörű, mint én s ha én kellemtelennek találom, neked sem használ. Egyébként is ugy szeretem, ha mindent tudsz. Egyetlen lányom vagy, másra nem marad a vagyonom. — alkuba vagyok a gyárakra.

— El akarod adni! — rémüldözött Éva.

Hamarosan nem lehetett megállapítani, hogy mit bűdök meg ezen.

— Miért ne! Elég öreg vagyok hozzá, hogy pihenhessek. Urak lehetünk a kamataim kamataiból is.

Sűrű izekezetet szívott a pipáját, valami gyerekesnek tetsző kedv fogta el, mesélt a marzában hozzá.
— Azt se tudom, mennyi pénzem van. Hát megsegített a jó Isten, de nem is volt fiatalágon, annyit dolgoztam. Ugyan ha megreagotam magam, összeszámlálhatnám a pénzemet is. — egy-kétféle nem számít. — azonban minnek ezzel írádóznál? Neked szeretem mindent, hogy nagyuri kényelemben élj.

Éva sóhajtott, de nem mert közbeszólni.

— A város meg a vármegye nem kívánhat fölém olyan áldozatot, hogy mert én fizetem a legtöbb adót, most már itt végezzem be az életmet is. Hát hiszen anti engem illet, nekem jó volna holtom napjáig ez a hely — mi kell egy ilyen öreg embernek! — de te nem vagy idevaló. Mindegyelők körülutazzuk a világot, hiszen olyan kevés helyen járhat.

— Apus, — szólalt meg igen esőndesen Éva — én nem vagyok a nagyvilágra kíváncsi.

Hozzék Péter kedélyesen nevetett.
— Persze, miésoda mulatság az egy öreg emberrel utazni, amíg nem mondhatod, hogy rossz apád voltam? Zsörtölödtem én veled valamikor?

— Apus! — reszengett Éva.

— Jól van már no, értem én azt is, amit elhalgatsz. Ugy gondoltod te, hogy majd lesz még alkalom az utazásra később, egy fiatalabbal, aki bárha távolabb áll tőled, mint a városr menti apád, mégis közelebb férközik a szívedhez.

Éva kissé hirtelen adta meg a választ.

— Nem, apus, én nem akarok férjhez menni. Engem teljesen kielégít az, hogy együtt lételek veled.

Hogy nyomatékosan is adjon a szavának, odahajszódott az öreg mellé, megcsókolta a kezét és elfogta a karját, könnyedén a vállára dönt.

— Maeska — mondta Hozzék Péter — közönséges dopomboló cica vagy. Az elveiddel azonban semmiképpen sem tudok rokonszervezni.

— Én így érzem, apus.

— Hát az én unokáimmal mi lesz? — Ugyan kérlek...

— Sose pirulj, ugy sem lát senki. Mi lesz az unokáimmal? A magunkfajta ember azért tölt el egy egész emberöltőt a ház munkában, hogy fokozott mértékben érezze agg korában azt a gyönyörűséget, amit a harmadik generáció nyújt. Tudod, kis lányom, mikor öregszik az ember, maga is gyermekké válik. A felnőttek társaságából kikopott, a szereplő fiatalok nem veszik komolyan, örül hát az unokának, mert azok tiszta a rangtársai. Egyformák a kedélyek, a mi megkopott gondolkozási módunk pompásan összesimul az ő fejében elméskedőikkel s elidőszadozunk egyforma gondatlansággal. Ők is csak annyira vesznek bennünket komolyan, mint az egyenrangúakat szokás. Ettől az örömtől fosztamál meg?

— Apus, én igazán...

— Mit igazán? Megismerkedsz az egész világgal s kiválaszthatod az imádóid közül azt, akét megkedvelsz. Há pedig nem kell a nagyvőg, még min-

dig megalkothatod a te magad kis világot. Jól gyermekem voltál, engedelmesebbnek kell, amikor ezt az áldozatot kérem tőled. Az sem bizonyos, hogy meddig élek s nem marad-e hű átom minden vágyakozásom? A legifjabb boldó gyermekkeresni mi vagy, veled beszélhetek minderről. Nem tudott senki sem lekötni?

— Éva csak a fejét ingatta.

— Annyi derék előkelő ifjú habókált körülöttem, hogy kapva-kapott volna bármelyikükön a megye legkiválóbb családját. Téged kiműtettek a Gyerekek grófok, a Beocsy bárók...

— Apus, azok a te gyáraidat tüntették ki, nem engem. Én a rossz nevelés vádját is magámra vettem, mikor velük feszíttem, annyira nem szívelhettem őket.

— Jól van, jól, ismerem a gazdag, lány átkát, hogy érdeket sejt minden közelédsében. De hát megvanak a természetnek is a maga törvényei, a te szíved sosem szólalt meg?

— Éva igen alkalmasnak találta a fejárgatást. Tegelőbb nem kell hozzá beszélni.

— Hidd el, kis lányom, hogy ez zán gem éjszomerit, mert bánatos dolog az, ha nem láthat lánya szívébe az apa s nem teheszheti azokat a tükös vágyakat, amilyek feltétlenül megszületnek abban!

Bizék ugyan benne, hogy idővel megváltozó, de ki várhat addig! És mikor következni el az a pillanat? Hirtelen szél hozza-e meg, avagy lassu érlelődés eredménye lesz!

Másképpen, egészen másképpen képzeltem én ezt el — vén ostobá fejtemre vall, hogy szinte beélttem magam a rögeszmémbe s álmodoztam egy férfiről, akinek az oldalán nyugodtabban éreződtek a hálálom után. Eh, vége van. — Apus...

Éva először megreagzott, aztán ki egyenesedett a helyén.

— Apus, nevet nem mondasz?

Hozzék Péter legyintett a kezével, aztán a pipa zsinórját kezdte igen nagy figyelemmel nézni.

— Minek? Ugyis mindegy. Miért kompromittálnám a férfit.

Az ületen elnevette magát, mosolygott rajta Éva is, habár szorongó félsz bántotta a szívet, hogy ime, mint okoz akaratlanul is bánatot az édesapjának! Hát bűn ez? Tehet ő róla, hogy az érzések különféle vízein eveznek? És nem volna mindenné nagyobb vétek, ha engedve az apai kívánságnak, érzéketlen szívet vitne egy házasságba, amely csak érekkötélék?

(Folyt. köv.)

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olesón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyarákat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drbnagylevélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 180 dinárért

és 100 számlát 100 dinárért
összesen 280 dinárért.

Olesőbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olesőbb mint ha papírseletekre írja a számláit
Minden nyomtatványt két vagy lívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

Cimkét, klisé, litográfiai munkát, részvények, betéti könyvek, dombornyomás, dobozokat, üzleti könyvet, gyógyszer árak rőre preselt dobozokat legjutányosabban szállít

FISCHER ERNŐ
grafikai műintézet Subotica 10892

SENTÁN

a „Bácsmegeyi Napló” részére hirdetéseket árszabály szerint fiókkiadó hivatalunk

MOLNÁR SZ. VINCE
könyvkereskedése vesz fel

Többszöri hirdetésnél árkedvezmény!

1244

Naponta friss

pörköltkáv

kapható

Sugar Manóval

Subotica, Rudičeva ul.

Walter magantanfolyam

Először a középiskolai összevont magánvizsgálatokra, érettségire, bármely államból. — Budapesti Rákóczi ut 51. 859

NYILTÉR.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik részvételükkel mélyszégyeny gyászunkon enyhíteni igyekeztek, hálás köszönettel vagyunk.

Sombor, 1926. február 22.

Özv. Szakácsy Árpádné leányával. 1636

Hirdetmény

A Stari-Sivaci Vizlecsapoló Társulat egy vizlevezető árkat szándékozik ásni miéért is felhívtnak a vállalkozni szándékozók, hogy írásbeli ajánlataikat folyó hó 28-ig a st.-sivaci vizlecsapolási társulathoz adják be, ahol részletes magyarázattal szolgálunk valamint a tervráz is áttekinthető.

A munkákat a következőkben fog állani:

- 1. 34230 m földanyag kiásása.
2. 3 átereszt (1.50 m átmérőjű) belső világosság és
3. 2 átereszt (1.00 m átmérőjű) elkészítése valamint
4. 13 átereszt (60 cm átmérőjű) cementből való elkészítése.

A St.-Sivaci Vizlecsapoló Társulat elnöksége 1639

Subotica Izz. Szent Egylet (Chewra Kadisa)

Felhívás

Ürtesítjük az Izz. hitközség azon igen tisztelt tagjait, a kik az Izz. Szent Egyletbe felvételüket még nem kérték, hogy a Szent Egylet I. é. március hó 7-én tagfelvételi ünnepélyes közgyűlést (Assifát) tart és felhívjuk azokat, kik magukat a Szent Egylet kötelei felvételére ösztönözték, hogy ebbeli kívánságukat a Szent Egylet irodájában (VI. kvart, Zrinjski trg 29. sz. a.) a délutáni hivatalos órák alatt (3-tól 6-ig) legalább 3 nappal megelőzőleg bejelenteni sziveskedjenek.

Izz. Szent Egylet elnöksége 1645

JUGOSZLÁV SZERB és HORVÁT NEMZETI ZÁSZZLÓK

Uzta gyanjából, színe nap és víz ellen garantált
75 cm széles 120 cm hosszú Din. 70.-
100 cm széles 150 cm hosszú Din. 100.-
110 cm széles 200 cm hosszú Din. 150.-
120 cm széles 250 cm hosszú Din. 200.-
150 cm széles 300 cm hosszú Din. 300.-

szállítás bérmentre az ország előre való bekielndésnél vagy utánvételre.
KLEIN i WINKLER SUBOTICA, Trumbićeva ul. 22
Vizsonteladók kérjenek ajánlatot!

Eladó

nagy bácskai községhez 1 km-re fekvő
81 katasztrális hold elsőrendű
szántóföld

szántóföld

gyönyörű új épületekkel

Cím a kiadóban 1576

HÖLGYEKNEK!

Ezton értesitem a t. hölgyközséget, hogy a bécsi tanulmányutamból hazatérve a híres Schosta & Ladner cégnél szerzett model mintákat a legkedvezményesebb áron becsújtom a rendelkezőkükre.

Tisztelettel

PAŠIĆ GYÖRGY női szabó, Uspenska ul. 1.

Komplett

jégcella

berendezés 25 lt. cella-üritertalommal eladó a

Häfner-féle gőzmalomnál, Novisadon 1520

50.000

dinár segélydíjat fizet elhalt tagjai után azok hozzátartozóinak

Bácska Temetkezési Egyesület Suboticeán

Befizetési díj elhalt tagonként 100 dinár
Új tagok felvétele eszélydíj nemre és életkorra való tekintet nélkül.

Helyi képviselő felvételnek az ország bármely községéből

Iroda:

Vasuti állomástól által VIII. Ivana Antunovića ul. 1.

Az igazgató tanács.

ELSORENDU 1925. őszi fogásu új

sósheringek

5/600, 1/1, 1/2 tonnákban

legolcsóbban, azonnali szállításra kapható

„KALLA“ halkonzervgyár
VELIKA-KIKINDA

Sürgőnycim: KALLA. — Telefonszám 9.

A vojvodinai képviselők:

Géeszér Árpád, Veliki-Becskerek
Werheim Dezső, Novi Sad
Trafikant Gábor Subotica.

Rognarok figyelmebe!
Nichter-féle, keveset használt, kerégyártó és kullakörpírgép.

Tűzfutatólap részére!
Egy új, székfű tüzfutató-balla, igen olcsó árban eladó.

12 HP. benzín-petroleummotor

8 HP. nyersolajmotor, német (Deutsche Werke) gyártmány rakítáron.

JELINEK JÓZSEF

Subotica, Paje Kujundžića ulica 4.

ELSŐ SUBOTICAI

PAPIRZACSKÓGYÁR

F. BEDŐ SUBOTICA SENOR UL. 19. TELEFON 435.

Ajánlja minőség és ár tekintetében elsőrendű és versenyképes papirzacskóit. Kérjen mintát és árajánlatot.

A teherpályaudvarral szemben egy nagy fedett fészter 400 m² bekerített területtel azonnal kiadó

Uggyanott egy nagy raktárhelyiség kiadó. Bővebbet telefon 12.

„ARGUS“ Általános Információsiroda BEOGRAD
JUGOSZLÁVIA LEGNAGYOBB SZAK-FELVILÁGOSÍTÓJA

ARGUS magyóv kötes közeleldektől és vevőszolgálatnál
ARGUS újszaki közeleldektől szerez vásárlóképes házaknál
ARGUS kivetteli lehetőségeket terem

Hittérközlés előfizetési árak:
10 információ 400 dinár, 25 információ 876 dinár
50 információ 1500 dinár, 100 információ 2500 dinár

Távíratcim: ARGUS—BEOGRAD 9320

FEHÉRNEMŰ, CSIPKÉK és RÖVIDÁRUK

LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁSA:

RÖHRICH és KRACKER

Vel.-Becskerek, Fendler-féle „Fehér-ház” udvarában 913

tengeri morzsoló

óránként 1—1 vagon teljesítménnyel, garantált üzamképes állapotban eladó a HÄFNER-féle gőzmalomnál, Novisadon 1519

ARTI-PAC

Asztalosok részére, víz és políttarban oldható minden színben, kiscsinyben és nagyban használható.

Neményi és Társa subotica cégénél. 1507 Pestköszvény

Schlager-féle BÖRÖNDÖK és BÖRÁRIK

a legjobb minőségű anyagokból és legújabb technikával készült

SUBOTICA

Aleksandrova ulica 1.

Eladó rentabilis iparvállalat

konkurrencia nélkül teljesen berendezve, egyetlen a Vajdaságban és Szlavoniában, a gyár gyártmányai minden csemegeüzletben kaphatók. A vevő meggyőződhetik, hogy a gyártmányokat alantól gyár készíti. Az árak csak készpénz fizetésre adók. Felteletiek megteudhatók: „AMBROZIA” Sava Nedulin, Vel.-Kikinda 1447

Pénzintézetek, iparvállalatok

részére mérlegfűzetéseket minden más nyomtatványt készítenek és ízlésesen készítenek

„Minerva” nyomda, Subotica

Árajánlatotl szolgálunk!

„COMMERCIA”

TULAJDONOS: EUGEN BERL ZÁRÉB, ILICA 33/III.

Ajánlkozik kártyatitulumok, kiegészítések és keresztek készíttetésére.

OLYRS, DISKRÉT ÉS KULÁNS ELINTÉZÉS 496

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Tel. 190 és 193.

Távíratcim: Kendoripa

Detaillelet: Városi kórház. Engress és Irodák: Wilsonova ulica 7.

UTITAKARÓK és LÓPOKRÓCOK

LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁSA

BUTORY

HÁLÓSZÖR, EBÉLD, és IRÓDABERENDEZÉST stb. előrendű, leggyorsabbított a legolcsóbb árban — kivitelen

NABYAN és KICSINYBEN mindenkor előszben vásárolhat, mint bárhol a legkedvezőbb ártételek megkönyvítésével

ATLAS D. D. butor- és faárnygár, NOVISAD 955

WACHTLER MIHÁLY

GÉPLAKATOS, SUBOTICA, SÁVE TEKELIJE PUT 21

Száj: ház
Az összes mezőgazdasági gépek valamint bármely vas és rézmunkákat vállal és javít
A legmodernebb Wertheim-kasszát sőtellenőli nyit és javít.

KORZÓ MOZI
 igazgatósága minden nagyhangu kommuniké helyett közli, hogy
Cecil de Mille
 mesterműve filmen az
ELET TÉKOZLÓI
 a férfii bemutatón igen nagy sikert aratott
 Foto 12 tagu enetkar itudos helyarak.

LIFKA MOZI
 Csütörtöktől
 First National világfilma!
SALLY
 A TRÓADERÓ CSILLAGA
 Ezenkívül közönségre
INRI
 az emberiség filmje. Főszereplők: Henry Porten, Asia Nielsen, Werner Krauss

APRÓHIRDETÉSEK
 Apróhirdetés egy sor 1 dián, vastagbetűs és cianó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
 Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésközlésekre választható, meg kell küldeni.
 Nyomdász, aki a szerb és magyar nyelvben per-fekt, társul keresek meg-zelelő tőkevel nagyobb rasi székhelyen levő mag-dánhoz. Tőke hányaban hasznírozszegedő alkalmaznam. Társul keres-keedésben állással dí-rok előnyben. Adatokat Nyomdász jellegre a kiadó továbbít. 1481

Ugyazszozeszno. meve-les, jugoszlav, vilampol-gar keresek. Ajánlato-kaik emulium vhaeoval, reterezakkal a kiadóni-vaia továbbit. Partos ál-lás jelige alatt. 1485

Egy komplett kávépörkö-lő- és érlőzlet villany-motorokkal és hozzáer-tőzö gépezettel, bevezés-miatt nagyon olcsón el-adó. Biztos jövő kevés befektetéssel. Nemzetkő-zi (Tulakozó Iroda, Kralja Aleksandra 9. Subotica. 1634

AEG vetítógépek
 megtervezések, vetítőszén és
FILMATTRAKCIÓK
ORIENT-FILM D. D.
 SUBOTICA TELEFON 877
 11014

KIÁRUSÍTÁS!
 Kijelölt mezőgazdasági gépek (Bücher és Hoffer ekék, fű-gások, járgányok, szelők, rosták, traktorok „Plantage” típusú ekék 35 HP-vel szivattyúmotor D. 70.000 stb. minden megadható árban.)
J. MAMUZIĆ, SUBOTICA
 Zrinjski trg 5. 1177
 (Zajdó templommal szemben)

5000 dinárt
 fizetek annak, ki en-gem egy biztos jövőre álláshoz juttat. Tőleg gazdaságban. Megke-resésel „GAZDÁSZ” jelige alatt a kiadóba körelnek. 1477

Modern, izléses
ÉKSZEREK
 a legnagyobb választék-ban. A legjobb márkájú fali- és zsebórák
SZEMÜVEG
 minden vitelben.
 Javítások pontosan
SCHVAB ALBERT
 órák, ékszerész és optikus
VELIKI-BESKEREK
 Aleksandrova ul.

Házhelyek
 kedvező feltételek mellett
eladók
 Bővebbet
Matija Engler i Drug
 Kraljeva ul.
 VII, Miloš Obilićeva ul. 8.
 (Vetítő hátszeres mellett)

LEVELEZÉS
 Blümele Senta. Fiskre-ćio mellett kérti ajánlott leveleiben James címűt. G. E. Cola. 1606

Fahivatalnok 10 évi gya-korlattal, detail és szállí-tó állást keres azonnali belépésre. Cím a kiadó-ban. 1621

Zenekar, mely táborá-sokból és trombitások-ból áll, a nyári sze-zonra ajánlkozik. Fizetés megegyező szerint. Cím: Kerekas József ze-nész. Feketić. 1594

Zongoristát keresek éle-til mulatóni zenére. Gyen-ke látékos is lehet. Kosz-tot adok egy személyre vagy beszerzést. Özt. Lus-Mörne. Sombor. 1611

VÉTEL-ELADÁS
 Földeladás. Az adósi há-tárban, Gromparnik, 38 lánre föld. Egy két tagban telkek, tanya-val eladó. Ugyanesek eladó Anin. Pó-utca 057. számú ház is. Értekezhet-ni B. Kralj Jakabul Sentán. 1589

Eladó 20 család méh, mo-derm kaptárakban. — Bő-vebbet Takács András, Pačić. 1631
 Női kosztüm, nyakagy és konyhabutor eladó. Skol-sky ul. 18. 1476
 Méh, 30 család, Becondi kaptárban eladó. Takács Kázmér szűtő, Pačić. 1632

Josip Peić
 Trgevačka i komisionalna agentura
Subotica
 ideig. I. Vlaška ul. 8.

Kérjen mindenütt
INFICIN
 amely biztosan és gyöke-resen irt mindenféle ro-vart (rusznikat és sváb-bogarakat) 250 grammos doboz ára 10 dinár. Ha ez a szer nem használ, a pénz visszajut. Postai küldés.
Apoteka Krajevčić, Vukovar 1393

Megérkezett az eredeti francia „ECLAIR-VERMOREL” SZÖLLŐPERMETEZŐ

Vezérképviselet és lerakat az egész SHS királyság területére. Gazdagon szortirozott raktár mindenmennyiségben.
„BARZEL”

Vaskereskedelmi és Áruforgalmi R. T. Nagyban! Subotica Kicsinyben! Raktárunkról azonnal szállítható.

1 csukott
BATÁR és egy TEHERSZEKÉR
 mindkettő kifogástalan állapotban eladó
 a HÄFNER-féle gőzmalomnál, Novisadon

Eladó 8 HP Hoffer Schranz eszékőgép, 8 éves, kitűnő állapotban. Bővebbet: Valenta és Petras, Padina, (Banat). 1590

Finom férfijöltöny 80.—, raglan 80.—, szűk eső-köpeny 280.—, nőiféltő 700.— dinár. Eiser Iszónál. Barátok temploma során. 1502

Nea-Crem
 legmegbízhatóbb arc- és kézajpoló
 KÖRÖM-GYÖZSZERTÁR VÁROSHÁZA SUBOTICA

BANULATOS OLCSON ELADÓ Arany, ezüst zsebórák, férfi, női gyűrűk, aranyláncok, cigarettatár-cák, raglankabátok, utazó-búndák, nőiingek, nyári ta-karok, vászonruháknak, cirilbetűs írások, külön-fele illatszerek, kölnivíz, Champon, szayrum, parfü-mok, Sultana kávé, finom rézagy, és személyes új matraccal és éjjeliszek-rényvel. Nagyon memy-i-ségű finom gyapjuszövet, férfi és női raglanoknak, egy 4-es és egy 3-as Wertheim-kassa, F. Kiss adásvételi ítézet Suboti-ca, VI. Krug, Trumbićeva ulica br. 11, Csirkepatc.

Mezővetlre keresek jó-karban levő, használt verőket. Cím a kiadóban. 1593
 Anya jókarban levő, hasz-nesen üzemképes 5 ton-nás Steever teleautó új gumikkal, teljezve ol-csón eladó, esetleg elese-répen használt kúsz-utóért. Tóth Horváti Pé-ter, Senta. 1584

Jól bevett cukrászda eladó, esetleg bére ki-adó. Cím a kiadóba. 1617

Báimokon a földön el-adó vendéglő házzal együtt. Értekezni: Mar-kovics Vendéglősnél. 1601

Dunabarti homok 200 di-nár vagyonba, a vá. ab Bo-golevo kanyató. Adán József utazókezelőnél. Bo-golevo. 1640

Eladó ház, azonnal be-költözhető. V. Stipe Or-sića (Különféle) ul. 43. 1586

Akácfa szőlőkaró
 jutányos áron kapható
Szemesz Bélanál
 Subotica, Brozova ul. 2. 1699

Eladó jó bácskai földek, megvételre keresek jó bácskai földet, kiadó egy nagy pince kúttal, alkal-mas ecetgyártásra továbbá egy előszobakétfő szoba, honyha, tizen május 1-re beltéren. Ücsedésben pri-vat állások, rezervában agilis privat munkaerők. Folyások amortizációs törlesztéses kölcsönök. Beiratkozások a takaréki és hitel részvényekbe. A kinek bármije eladó vagy akar bizalommal fordul-jon a fenti céghez. 1616

Vaskereskedősegédet ke-resünk azonnali belépé-re. Csak teljesen erfekt munkaerők irásati aján-latait vesszük figyelembe. Alkanyelv tudása köe-lező. „Barzela” d. d., Subotica. 1641

Érettségizett tisztelő nagy praxissal, nyelvvis-meretekkel, azonnali állást keres „Körtelics” jeligére. 1620

GÉSA
 PÖRKÖLTKÁVÉ A LEGJOBB
 Pörkölés naponta
Körösi Géza
 cégénél

FOGLALKOZÁS
 Bőrkereskedősegéd állást keres. Kovaromi László, Staribedei. Hita Birčau-nyova 15. 1589

Házvezetőnőnek vanko-zik egy jónagyszűsű 30 éves nő, közmű vidékre. Cím: Szabany B. Dudar-ska ul. 8. Novisad. 1591

Kifutófia azonnal kivéte-lik. Pallas Reklam, Su-botica. Part. Kufundzica ul. 4. 1598

Cukrászsegéd jó munkás állást keres. Leveleket „Cukrász” jeligére a ki-adóba kér. 1609

Perfekt
női fodrasz
 jó fizetéssel
 azonnal felvétetik
SESTRE WEISS
 Kélgf. fodrásszalón
 SUBOTICA

Ugyes kézilányt keresek. Malajsalon Pogaš. Trz Fra Ješe 16. 1633

Képzett gazdasági 37 éves, nagyobb uradalom-ban intenzíven kéelt gaz-dasági állást keres. Praxissal, jó referenciá-val alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 1640

Február 17-én nyílt meg Beogradban a
Ruski Cár
 vendéglő, söröző és kávéház
KITÜNŐ KISZOLGALÁS! ELSŐRENDÜ ITALOK és ÉTELEK!
HA BEOGRADBA UTAZIK, OKVETLEN JÖJJÖN ELI!
 1585

KÜLÖNFÉLE
 Butorozott szobor szolid urnak kiadó. Maj Jovina (Lokaj) ul. 12. 1632

Keresek, 4-es vagy 5-ös billenő ekét mély szántás-hoz, 20 HP-vel. Hija Mikic, Banjski-Arandic-tovac. 1610

Szalimkaszalozók, szal-marázótengelyek, törek-rázótengelyek, szabályo-zók, szarpházat MAV to-koznokhoz készit ju-tányos áron Fuchs Lajos gémműhelye Kula. 1482